

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ –ΥΜΗΤΤΟΥ
Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
Διεύθυνση: Ηλιουπόλεως 120 Δάφνη
Πληροφορίες: Πορή Άννα
Τηλ.: 210-9760186
e-mail: pori@dafni-ymittos.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ
Δάφνη 26/08/2025

**ΘΕΜΑ: Επικαιροποίηση 3ης έκδοσης Κανονισμού Λειτουργίας Μονάδας
Εσωτερικού Ελέγχου έτους 2025**

ΑΠΟΦΑΣΗ 305/2025
Ο Δήμαρχος Δάφνης- Υμηττού

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (ΦΕΚ 62/τ.Α'/2021),
2. Την Υπουργική Απόφαση 86218/19-12-2022 (ΦΕΚ 6506/19-12-2022) «Εξειδίκευση των κριτηρίων σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού και στα εποπτευόμενα αυτών νομικά πρόσωπα»
3. Την με αριθμ. 57/2023 απόφαση Δημάρχου με την οποία συστάθηκε Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) στο Δήμο Δάφνης-Υμηττού , σε επίπεδο αυτοτελούς τμήματος,
4. Την με αριθμ. 232/2023 απόφαση Δημάρχου ορισμού Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με Κωδικό Πιστοποίησης 11.10.741.390 Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημοσίου Τομέα.
5. Τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου με αρχική έκδοση 10/2022
6. Την με αρ. πρωτ. 2922/21-2-24 εισήγηση της Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Δάφνης-Υμηττού .

7. Την αριθμ. Απόφαση 238/2024 Δήμαρχου με ΑΔΑΨΔ02Ω9Φ-ΜΞΑ επικαιροποίησης της 2^{ης} έκδοσης του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Δάφνης -Υμηττού.
8. Τις διατάξεις του Ν. 4795/2021 (ΦΕΚ 62/Α/17-4-2021) και ειδικότερα το άρθρο 9 παρ. 7 , και το άρθρο 11
9. Την Έκδοση των Νέων Διεθνών Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου με έκδοση 9-1-2024
10. Την με αρ. πρωτ. 12161/9-7-2025 εισήγηση της Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με την « Έγκριση της επικαιροποιημένης 3^{ης} έκδοσης του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου 2025»
11. Την με αρ. πρωτ. 14250/20-8-2025 εισήγηση της Προϊσταμένης του Αυτοτελούς Τμήματος Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με την « Έγκριση της επικαιροποιημένης 3^{ης} έκδοσης του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου 2025

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση της *Επικαιροποίησης 3ης έκδοσης Κανονισμού Λειτουργίας* της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Δάφνης-Υμηττού για το έτος 2025, όπως αυτό επισυνάπτεται στην με αρ. πρωτ. 12161/9-7-2025 εισήγηση και η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

Η απόφαση αυτή : α) να αναρτηθεί στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα του Δήμου , β) να κοινοποιηθεί στο :1) Γραφείο Δημάρχου και στην Γενική Γραμματέα Κόλλια Μαρίνα

Έστερα από τα ανωτέρω συντάχθηκε η παρούσα και υπογράφεται.
Δάφνη, 26/8/2025

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε. ΤΣΙΛΙΦΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΔΑΦΝΗ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2025

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Ορισμοί.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 1: Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 2: Σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 3: Πεδίο Ευθύνης

Άρθρο 4: Αρμοδιότητες της Μονάδας

Άρθρο 5: Λειτουργική Σχέση Αναφοράς του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 6: Καθήκοντα Προϊσταμένου Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου

Άρθρο 7: Πρόσβαση Εσωτερικών Ελεγκτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Μ.Ε.Ε

Άρθρο 8: Ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 9: Τήρηση της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου της Μονάδας

Άρθρο 10: Κώδικες Δεοντολογίας

Άρθρο 11: Επαγγελματική επιμέλεια, Επάρκεια, Επιμόρφωση

Άρθρο 12: Πρόγραμμα Διαβεβαίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας

Άρθρο 13: Παροχή Ανεξάρτητων Υπηρεσιών για την υποστήριξη της Μ.Ε.Ε

Άρθρο 14: Ορισμός Εμπειρογνώμονα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 15: Διακυβέρνηση (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Άρθρο 16: Διαχείριση Κινδύνου (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Άρθρο 17: Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου

Άρθρο 18: Ετήσιο Πρόγραμμα Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 19: Στάδια Έργου

Άρθρο 20: Εποπτεία του Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 21: Ανάθεση Έργου

Άρθρο 22: Σχεδιασμός του Έργου

Άρθρο 23: Εκτέλεση του Έργου

Άρθρο 24: Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Άρθρο 25: Οριστικοποίηση του ελέγχου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Άρθρο 26: Έκθεση Συμβουλευτικού Έργου

Άρθρο 27: Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 28: Ετήσια Έκθεση με Γνώμη (Άρθρο 13 ν.4795/2021)

Άρθρο 29: Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων

Άρθρο 30: Προϋπολογισμός

Άρθρο 31 Εσωτερικός έλεγχος και απάτη (Άρθρο 20 ν.4795/2021)

Άρθρο 32: Σχέσεις συνεργασίας του Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 33 Διακίνηση εγγράφων και αλληλογραφία

Άρθρο 34 Νομική Προστασία των Εσωτερικών Ελεγκτών και Ασυμβίβαστο

Άρθρο 35 Δημοσιοποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας

Άρθρο 36 Τροποποίηση / επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΠΗΓΕΣ

Εισαγωγή: Βασικές έννοιες

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Βοηθάει τον Οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης»: Αυτός είναι ο ορισμός της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors-I.I.A., βλ. ακολούθως τι εστί I.I.A.), τον οποίο έχει υιοθετήσει και το Υπουργείο Εσωτερικών ενσωματώνοντάς τον στο άρθρο 3 του ν.4795/2021 (Α' 62) για το «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση».

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου είναι εκείνη η οργανική μονάδα του φορέα που έχει ως έργο της, τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου. Ο Κανονισμός Λειτουργίας αποτελεί μια επίσημη εντολή για τη δραστηριοποίηση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) με την οποία ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Μονάδας γίνονται ευρέως γνωστές τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον του φορέα.

Πιο συγκεκριμένα, ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μ.Ε.Ε. του Δήμου Δάφνης-Υμηττού καθορίζει κατ' αρχήν τον σκοπό, τις αρμοδιότητες, την ευθύνη και τη θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του Οργανισμού, λειτουργώντας συμπληρωματικά προς το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, ιδίως τις διατάξεις των άρθρ.2-22, Μέρος Α', και άρθρ.79, 81, Μέρος ΣΤ' του Ν.4795/2021, Α' 62/17.4.2021 για το «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση».

Ο Κανονισμός ενσωματώνει και ανταποκρίνεται στα πρότυπα που θεσπίζονται στην ελληνική νομοθεσία, τις οδηγίες και κατευθύνσεις που παρέχονται από τους αρμόδιους φορείς όπως η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, καθώς και τους κανόνες και τις αρχές που απορρέουν από το Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικών Πρακτικών (I.P.P.F.), όπως τα Παγκόσμια Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου, που αναθεωρήθηκαν από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών κι έχουν τεθεί σε ισχύ από 9 Ιανουαρίου 2025.

Το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors-I.I.A.) είναι διεθνώς αναγνωρισμένος οργανισμός σχετικά με το επάγγελμα του Εσωτερικού Ελεγκτή, κι έχει ως ρόλο να εκπαιδεύει, να πιστοποιεί, να καθοδηγεί τους Εσωτερικούς Ελεγκτές στην εκτέλεση του έργου τους δημιουργώντας Πρότυπα και εκδίδοντας οδηγίες εφαρμογής αυτών των Προτύπων. Το I.I.A. ιδρύθηκε το 1941 και αριθμεί περισσότερα από 180.000 μέλη σε περισσότερες από 170 χώρες.

Το I.P.P.F. (International Professional Practices Framework) του I.I.A. είναι μια διακήρυξη του Διεθνούς Συμβουλίου Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, η οποία «...καθορίζει το σύνολο των γνώσεων, όπως θεσπίζονται από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, για την επαγγελματική πρακτική του εσωτερικού ελέγχου. Το IPPF περιλαμβάνει τα Παγκόσμια Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου, τις Θεματικές Απαιτήσεις και την

Παγκόσμια Καθοδήγηση. Το IPPF ασχολείται με τις τρέχουσες πρακτικές εσωτερικού ελέγχου, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στους επαγγελματίες και τους εταίρους σε παγκόσμιο επίπεδο να είναι ευέλικτοι και να ανταποκρίνονται στις συνεχείς ανάγκες για παροχή υψηλής ποιότητας εσωτερικό έλεγχο σε ποικίλα περιβάλλοντα και οργανισμούς διαφορετικών σκοπών, μεγεθών και δομών» (απόσπασμα από τα «Παγκόσμια Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου», έκδοση 9 Ιανουαρίου 2025, του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών).

Αρμόδιος για τη σύνταξη του Κανονισμού Λειτουργίας είναι ο επικεφαλής της Μ.Ε.Ε., ο οποίος θέτει τον Κανονισμό υπόψη του Δημάρχου για έγκριση και για την κατά νόμο δημοσίευσή του και εν συνεχεία τον κοινοποιεί στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Ο επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. είναι επίσης αρμόδιος για την άμεση κοινοποίηση του Κανονισμού σε όλα τα μέλη της Μ.Ε.Ε. και σε όλους του εμπλεκόμενους με το έργο της φορείς, όπως η Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και για την περιοδική αναθεώρηση και επικαιροποίησή του, μετά την απαραίτητη κάθε φορά έγκριση του Δημάρχου.

Σε περίπτωση τοποθέτησης νέου υπαλλήλου στη Μ.Ε.Ε., ο επικεφαλής κοινοποιεί σε αυτόν τον Κανονισμό Λειτουργίας εντός δέκα (10) ημερών από την ημέρα ανάληψης καθηκόντων. Όλα τα στελέχη της Μ.Ε.Ε. καλούνται δις ανά έτος (κάθε Ιανουάριο και Ιούλιο) να δηλώνουν υπεύθυνα προς τον επικεφαλής της Μονάδας ότι έχουν λάβει γνώση τόσο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μ.Ε.Ε. όσο και του Κώδικα Δεοντολογίας και του Εγχειριδίου Διαδικασιών της Μονάδας, ότι τους τήρησαν καθ' όλη τη διάρκεια του 6μήνου και ότι δεσμεύονται να τους τηρούν στο εξής.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μ.Ε.Ε. είναι μια διεθνής καλή πρακτική και στην Ελλάδα προβλέπεται για τα Υπουργεία και ορισμένα Νομικά Πρόσωπα του Δημόσιου Τομέα, μεταξύ αυτών και για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και η εφαρμογή του είναι δεσμευτική για όλους όσοι σχετίζονται με το έργο της Μ.Ε.Ε. ή εμπλέκονται σε αυτό, είτε πρόκειται για τους Εσωτερικούς Ελεγκτές και τον επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. είτε τον Δήμαρχο είτε την Επιτροπή Ελέγχου είτε άλλες μονάδες και πρόσωπα του Δήμου το έργο των οποίων συνδέεται με εκείνο της Μ.Ε.Ε.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας οφείλει να είναι αλληλένδετος με και να υπογραμμίζει την υποχρεωτική φύση τόσο των Παγκόσμιων Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου με τις Θεματικές Απαιτήσεις και την Παγκόσμια Καθοδήγηση όσο και του ορισμού του Εσωτερικού Ελέγχου και του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών, όπως αυτός έχει αποτυπωθεί τόσο από το Ι.Ι.Α. όσο και από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ Τα Πρότυπα μαζί με τον Κώδικα Δεοντολογίας περικλείουν όλα τα υποχρεωτικά στοιχεία του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικών Πρακτικών (Ι.Ρ.Ρ.Ε.), συνεπώς η συμμόρφωση με τον Κώδικα και τα Πρότυπα επιδεικνύει συμμόρφωση με όλα τα υποχρεωτικά στοιχεία αυτού.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Πρότυπο 6.2.- Καταστατικό Εσωτερικού Ελέγχου- ορίζεται ότι «Ο/Η επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου υποχρεούται να καταρτίζει και να συντηρεί ένα καταστατικό εσωτερικού ελέγχου, το οποίο να καθορίζει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα: ...Τη δέσμευση για την τήρηση των Παγκόσμιων Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου...»

Κατά το χρόνο σύνταξης και έγκρισης της ανά χείρας γ' έκδοσης του Κανονισμού η Μ.Ε.Ε. του Δήμου Δάφνης-Υμηττού στελεχώνεται μόνον από μία υπάλληλο ως Προϊσταμένη του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, πιστοποιηθείσα ως Εσωτερική Ελεγκτρια από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), ενώ, προκειμένου να καταστεί δυνατόν να λειτουργήσει αποδοτικά και αποτελεσματικά το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, η Προϊσταμένη της Μονάδας αιτείται κάθε χρόνο (, 2024, 2025) την

ανάθεση σε εξωτερικό σύμβουλο της υποστήριξης της λειτουργίας της Μ.Ε.Ε., και θα υποβάλει στη Ανώτερη Διοίκηση του φορέα τον προγραμματισμό της για τη στελέχωση της Μονάδας.

Ορισμοί

Η διατύπωση των κατωτέρω εννοιών αποσκοπεί στην πληρέστερη κατανόηση των όρων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον παρόντα κανονισμό και η απόδοση τους έχει γίνει λαμβάνοντας υπόψη, πρωτίστως τον Ν.4795/2021, το γλωσσάριο του Διεθνούς Πλαισίου για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού ελέγχου και τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου για τους ΟΤΑ της ΕΑΔ.

1. «Προστιθέμενη αξία»: η αξία που προσθέτει ο εσωτερικός έλεγχος στον φορέα, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου.
2. «Διαδικασία»: μια σειρά ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου στόχου.
3. «Διακυβέρνηση»: ο συνδυασμός των δομών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τη διοίκηση του φορέα, προκειμένου να προβεί στην ενημέρωση, διεύθυνση, διαχείριση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων του, για την επίτευξη των στόχων του.
4. «Κίνδυνος(Risk)»: η πιθανότητα ή απειλή να επέλθει ζημία, απώλεια ή κάποια αρνητική συνέπεια για τους στόχους του φορέα, η οποία μπορεί να οφείλεται τόσο σε ενδογενείς, όσο και σε εξωγενείς παράγοντες και μπορεί να μετριαστεί μέσω προληπτικών δράσεων και δικλίδων ελέγχου.

Ενδογενής κίνδυνος (Inherent risk)

Ο κίνδυνος που διατρέχει μια οντότητα χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ενέργειες της διοίκησης προκειμένου να αλλάξει είτε την πιθανότητα εκδήλωσης του κινδύνου είτε τον αντίκτυπό του.

5. «Διαχείριση κινδύνων»: η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης και ελέγχου ενδεχόμενων δυσμενών ή ευνοϊκών γεγονότων ή καταστάσεων, μέσω της οποίας ο φορέας προσεγγίζει μεθοδικά τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητές του και παρέχει εύλογη διαβεβαίωση για την επίτευξη των αντικειμενικών του στόχων.

6. «Δικλίδα ελέγχου/ασφάλειας(Internal controls):: κάθε δράση ή διαδικασία που αναλαμβάνει ο φορέας, για τη διαχείριση των κινδύνων και την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των καθορισμένων στόχων και σκοπών του.

7. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου ΣΕΕ (internal control): είναι ένα οργανωμένο πλέγμα λειτουργιών και διαδικασιών το οποίο περιλαμβάνει το σύστημα διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων, το κανονιστικό πλαίσιο, τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου που καθιερώνει ένας οργανισμός προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα επίτευξης των προκαθορισμένων στρατηγικών στόχων του με αποδοτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο και να μετριασθούν οι κίνδυνοι που εμποδίζουν την επίτευξή τους.

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου δεν είναι συνώνυμα. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου είναι μία συνεχής λειτουργία της Διοίκησης, ενώ ο εσωτερικός έλεγχος αποσκοπεί στην αξιολόγηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου έχει ευρέως οριστεί από την επιτροπή COSO (Committee of the Sponsoring Organizations of the Treadway Commission των ΗΠΑ) στο έγγραφο «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου-Ολοκληρωμένο Πλαίσιο» ως: ...«μια διαδικασία που πραγματοποιείται από

τη διοίκηση της οντότητας με στόχο την παροχή εύλογης διασφάλισης όσον αφορά την επίτευξη των στόχων στις παρακάτω κατηγορίες:

- Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών
- Αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής κατάστασης
- Συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς»

8. Εύλογη διασφάλιση (Reasonable assurance)

- Ισοδυναμεί με ένα ικανοποιητικό επίπεδο εμπιστοσύνης λαμβάνοντας υπόψη το κόστος, τα οφέλη και τους κινδύνους
- Η ιδέα σύμφωνα με την οποία οι εσωτερικές δικλίδες, ανεξαρτήτως του πόσο καλά σχεδιασμένες και λειτουργικές είναι, δεν μπορούν να εγγυηθούν ότι οι στόχοι μιας οντότητας θα επιτευχθούν. Αυτό συμβαίνει λόγω των ενδογενών περιορισμών που ενυπάρχουν σε όλα τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων (COSO 1992)

9. «Υπολειμματικός κίνδυνος(Residual risk)»: ο κίνδυνος που απομένει μετά τη λήψη μέτρων από τη διοίκηση, για τη μείωση της πιθανότητας επέλευσης και των επιπτώσεων από την εκδήλωση ενός ανεπιθύμητου γεγονότος.

10. «Γραμμές Ρόλων»: (Άρθρο 6 του ν.4795/2021)

Α) Πρώτη γραμμή: Η πρώτη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες, καθώς και το σύνολο των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους εκτελούν τις διεργασίες εντοπισμού και μετριασμού των κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου.

Β) Δεύτερη γραμμή: Η δεύτερη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες και τα μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα του φορέα που έχουν ως αρμοδιότητα τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας, τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν την εύρυθμη λειτουργία του φορέα, καθώς και τη συνολική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου, που εκτελούνται από την πρώτη γραμμή ρόλων, λειτουργώντας ανεξάρτητα από αυτήν.

Γ) Τρίτη γραμμή: Η τρίτη γραμμή περιλαμβάνει τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία παρέχει στον επικεφαλής του φορέα εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης των κινδύνων και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που αποτελούν αρμοδιότητα των δύο πρώτων γραμμών ρόλων.

11. Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής: το εννοιολογικό πλαίσιο, το οποίο παρουσιάζει με οργανωμένο τρόπο την έγκυρη καθοδήγηση που διακηρύσσει το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών και είναι υποχρεωτική ή συνιστώμενη. Περιλαμβάνει τον ορισμό του εσωτερικού ελέγχου, τον Κώδικα Δεοντολογίας και τα Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου.

12. Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - IIA)

Το ΙΕΕ είναι ένας οργανισμός που καθιερώνει πρότυπα ελέγχου και πρακτικής, παρέχει εκπαίδευση και ενθαρρύνει τον επαγγελματισμό των μελών του.

13. Συμμόρφωση (Compliance)

- Συμμόρφωση με τους νόμους και τους κανονισμούς που ισχύουν για μια οντότητα. (COSO 1992)

- Συμμόρφωση και τήρηση των πολιτικών, σχεδίων, διαδικασιών, νόμων, κανονισμών, συμβάσεων ή άλλων απαιτήσεων (IIA)

14. Διαφθορά (Corruption)

- Οποιαδήποτε μορφή αντιδεοντολογικής χρήσης της δημόσιας εξουσίας για προσωπικό ή ιδιωτικό όφελος. (XVI INCOSAI, Ουρουγουάη, 1998)

- Η κατάχρηση ανατεθείσας εξουσίας για ιδιωτικό όφελος. (Transparency International)

15. Κώδικας Δεοντολογίας: οι αρχές τις οποίες οφείλουν να εφαρμόζουν οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε να προάγονται οι επαγγελματικές και ηθικές αξίες και πρότυπα.

16. Λειτουργική Σχέση Αναφοράς: ο Προϊστάμενος της Μονάδας Ελέγχου, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, υπάγεται απευθείας στο Δήμαρχο, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, τελεί σε Λειτουργική Σχέση Αναφοράς με αυτόν, η οποία συνίσταται στην υποχρέωσή του να επικοινωνεί και να συνεργάζεται άμεσα μαζί του, καθώς και να παρακολουθεί και να συμμετάσχει σε συνεδριάσεις που αφορούν σε θέματα διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις, που λαμβάνουν χώρα σε αυτό, ώστε να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

17. Περιβάλλον ελέγχου: κάθε μονάδα, περιοχή, λειτουργία, πρόγραμμα, έργο, διαδικασία που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου. Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O.: ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο πλαίσιο που περιγράφει τα επιμέρους στοιχεία, λειτουργίες και διαδικασίες ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου στο επίπεδο κάθε φορέα.

18. Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας: η διαδικασία κατά την οποία γίνεται εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές. Το Πρόγραμμα αξιολογεί την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπίζει πεδία που χρήζουν βελτίωσης.

Προσθήκη αξίας: είναι η αξία που προσθέτει ο εσωτερικός έλεγχος στον φορέα μέσω της παροχής αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και συνεισφοράς στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου.

19. Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου : μια διεθνής διακήρυξη, του Συμβουλίου των Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου του διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - I.I.A.), η οποία περιγράφει τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις για την άσκηση των δραστηριοτήτων της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου και την αξιολόγηση της απόδοσης αυτής.

20. Σύγκρουση συμφερόντων (conflict of interest): οποιαδήποτε σχέση δεν είναι ή φαίνεται να μην είναι προς το καλύτερο συμφέρον του οργανισμού. Μια σύγκρουση συμφερόντων επηρεάζει την ικανότητα ενός ατόμου να ασκεί τα καθήκοντά του και να ανταποκρίνεται στις ευθύνες με αντικειμενικό τρόπο.

21. Συμφωνηθείσα ενέργεια: η ενέργεια στην οποία συμφωνεί να προβεί η αρμόδια υπηρεσία με σκοπό να αποτραπεί ή να μετριαστεί ή να διορθωθεί ή να αρθεί ο κίνδυνος εμφάνισης μη συμμόρφωσης ή ο κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων του φορέα.

22. Συμβουλευτικές Υπηρεσίες: οι υπηρεσίες οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου/ασφαλείας ενός φορέα, προσθέτοντας αξία σε αυτόν, χωρίς να εμπλέκονται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργάνων ή των μονάδων προς τις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές.

23. Υπηρεσίες Διαβεβαίωσης: οι ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχονται με αντικειμενική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων, με σκοπό την ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου του φορέα.

Το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O. περιλαμβάνει 17 αρχές στους ακόλουθους πέντε (5) πυλώνες:

- ❖ Περιβάλλον Ελέγχου (Control Environment)
- ❖ Διαχείριση Κινδύνων (Risk Management)
- ❖ Ελεγκτικοί Μηχανισμοί (Control Activities)
- ❖ Πληροφόρηση και Επικοινωνία (Information & Communication)
- ❖ Μηχανισμοί Διαρκούς Παρακολούθησης (Monitoring Activities)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 1:

Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (άρθρο 11 ν.4795/2021)

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, (εφεξής Μ.Ε.Ε.) του Δήμου Δάφνης-Υμηττού, σύμφωνα με το (άρθρο 11 ν.4795/2021) είναι το επίσημο έγγραφο που καθορίζει τον σκοπό, τις αρμοδιότητες, την ευθύνη και τη θέση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στο Δήμο Δάφνης-Υμηττού λαμβάνοντας υπόψιν τις ανάγκες, τις στρατηγικές, τους στόχους και τις αρχές του Δήμου.

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου συστάθηκε βάσει της Υπουργικής Απόφασης με αρ. 86218/19-12-2022 (ΦΕΚ/Β΄ /6506).

Ο Κανονισμός Λειτουργίας καθορίζει το ρόλο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στο Δήμο, την ευθύνη της, τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, το πλαίσιο υλοποίησης του έργου της και τα καθήκοντα του προσωπικού της. Περιέχει επιπλέον και τον τρόπο αξιολόγησης και βελτίωσης ποιότητας της ίδιας της Μονάδας.

Ο Κανονισμός ορίζει τη λειτουργική σχέση αναφοράς του/της Προϊσταμένου/ης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με τη Διοίκηση του Δήμου, την πρόσβαση των εσωτερικών ελεγκτών της Μονάδας σε αρχεία και στοιχεία που αφορούν κάθε φυσικό περιουσιακό στοιχείο ή/και το ανθρώπινο δυναμικό, που είναι σχετικά με τη διεξαγωγή του ελεγκτικού έργου και καθορίζει το πλαίσιο και τη φύση των εργασιών της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου με γνώμονα τα διεθνή πρότυπα, τις αρχές του εσωτερικού ελέγχου και τον εφαρμοζόμενο κώδικα ηθικής των εσωτερικών ελεγκτών. Σε αυτόν, ορίζονται επίσης, οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες δύναται να χρησιμοποιούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την υποστήριξη της Μονάδας.

Ο Κανονισμός Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Δάφνης-Υμηττού συντάχθηκε βασιζόμενος στις Γενικές Αρχές και τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του

Εσωτερικού Ελέγχου και το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Αναλυτικότερα, λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω:

Σχετικές Διατάξεις/Νομοθετικό Πλαίσιο /Πρότυπα:

1. IPPF Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.
2. Πρότυπο διοικητικής πρακτικής COSO “Internal Control-Integrated Framework 2013”.
3. Ν.4795/2021,(ΦΕΚ Α΄/62): “Σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Δημοσίου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και τη τοπική αυτοδιοίκηση.”
4. Ν.3697/2008, (ΦΕΚ Α΄/194): “Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις.”
5. Ν.3852/2010,(ΦΕΚ Α΄/87): “Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης.”
6. Ν.4270/2014,(ΦΕΚ Α΄/143): “Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις” και συγκεκριμένα του άρθρου 168 που ενσωματώνει το άρθρο 3(1)Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) και αναφέρεται στον “Εσωτερικό Έλεγχο”.
7. Η με αρ. 44754/28-08-2018 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών “Σύσταση μονάδων εσωτερικού ελέγχου στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης”.
8. Ν.4622/2019(ΦΕΚ Α΄/133): “Επιτελικό κράτος Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης”και ειδικότερα στο άρθρο 83 που καθορίζει τις “Αρμοδιότητες της αρχής και το Πεδίο εφαρμογής της.”
9. Η με αρ. ΓΓΑΔ ΑΤ358/9388/17-06-2022 (ΦΕΚ Β΄/3093) Υπουργική απόφαση: “Πρόσθετες προϋποθέσεις, υποχρεώσεις και κωλύματα για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την υποστήριξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου ή την άσκηση της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, όταν δεν υφίσταται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, συμφωνά με τις παρ.4 και 6 του άρθρου 9 του Ν.4795/2021.” Όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σύμφωνα με την ΓΓΑΔΔΤ 65/ΟΙΚ.1682 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 520/2.02.2023).
10. Η με αρ. 86218/19-12-2022 (ΦΕΚ Β΄/ 6506) Υπουργική απόφαση: “Εξειδίκευση των κριτηρίων σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού και στα εποπτευόμενα αυτών νομικά πρόσωπα.”
11. Η με αρ. ΓΓΑΔΔΤ 320/6648/18-4-2023 (ΦΕΚ Β΄/2544) “Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 19 του ν.4795/2021 σχετικά με τον ορισμό εμπειρογνομώνων”.
12. Το άρθρο 4 του Ν.3492/2006 «Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις».
13. Το άρθρο 73 του Ν.4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις».
14. Την υπ’αριθμ. ΦΓ8/28662/2020 (Β΄ 2464) Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου «Ορισμός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου εντός του Ελεγκτικού Συνεδρίου».
15. Την υπ’αριθμ. ΦΓ8/55081/2020 Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ 4938/Β/09-11- 2020) «Διαδικασία Ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο της ύπαρξης, της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στους φορείς που υπάγονται στην ελεγκτική του δικαιοδοσία».Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων

- ΓΚΠΔ (GDPR) «Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ

16. Τον Ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση».

17. Τις διατάξεις του άρθρου 12 «Σύσταση μονάδων εσωτερικού ελέγχου» του ν.3492/2006

18. «Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις».

19. Την υπ' αρ. 57/1-03-2023 απόφαση Δημάρχου με θέμα: «Σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου».

20. Την υπ' αριθμ. 232/7-7-2023 με ΑΔΑ 61ΗΓΩ9Φ-ΛΙΞ απόφαση Δημάρχου με θέμα «Ανάθεση άσκηση καθηκόντων Προϊσταμένου στο Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου»

21. Τον αριθμ. Κωδικό Πιστοποίησης 11.10.741.390 /29-10-2023 « ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ» από το ΙΝΕΠ.

22. Το εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου για την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση στα πλαίσια παροχής τεχνικής βοήθειας για τη καταπολέμηση της διαφθοράς, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης - Ο.Ο.Σ.Α, (Organisation for Economic Cooperation and Development - OECD)

23. Το εγχειρίδιο για την «Πιστοποίηση Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημόσιου Τομέα» του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης- ΕΚΔΔΑ.

24. Το Πρότυπο Κανονισμού Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου ΟΤΑ, της Γενική Διεύθυνσης Ακεραιότητας & Λογοδοσίας, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ).

Διεθνή Πρότυπα

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O., καθώς και τις καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (I.I.A.).

Άρθρο 2:

Σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου: Άρθρο 3 ν.4795/2021)

“Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία, να προφυλάσσει τον οργανισμό από τους επικείμενους κινδύνους και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού.”¹

Ο ρόλος του είναι επικουρικός ως προς το έργο και τις ευθύνες της κεντρικής διοίκησης και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά το ρόλο και τις ευθύνες αυτής. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου διεξάγει εσωτερικούς ελέγχους και παρέχει συμβουλευτικά έργα και υπηρεσίες, κατόπιν έγκρισης του Δημάρχου ή του οριζόμενου από αυτόν, κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

¹ Ορισμός του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.

Δεν αποτελεί εκτελεστικό όργανο ικανό να προβεί σε αποφάσεις που επηρεάζουν τη λειτουργία του Δήμου. Ανήκει στην τρίτη γραμμή ρόλων⁹ του Συστήματος Εσωτερικού ελέγχου⁷ η οποία παρέχει στο Δήμαρχο εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης², τον εντοπισμό και τη διαχείριση των κινδύνων⁵ και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου⁶ του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που αποτελούν αρμοδιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υποστήριξης των λειτουργιών του Δήμου, (δύο πρώτες γραμμές ρόλων²) και έτσι να συνδράμει έμμεσα ή άμεσα στην επίτευξη των στόχων του, τη βελτίωση της λειτουργίας του Δήμου και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών ως προς την αποδοτικότερη και εγγύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους από τις υπηρεσίες του.

Οι έλεγχοι από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου διενεργούνται σε τακτικό χρόνο, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης ή σε έκτακτο (επειγόντως για σοβαρά θέματα) μετά από εντολή του Δημάρχου.

Άρθρο 3: **Πεδίο Εφαρμογής**

Στο πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Δάφνης-Υμηττού υπάγονται όλες οι Υπηρεσίες του, τα συλλογικά όργανα αυτού και τα νομικά πρόσωπα τα οποία εποπτεύει, οι διαδικασίες, οι λειτουργίες, τα εκτελούμενα από το Δήμο έργα και τα πληροφοριακά του συστήματα.

Άρθρο 4: **Αρμοδιότητες της Μονάδας (άρθρο 10 του ν.4795/2021)**

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.4795/2021 ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- α) συντάσσει και αναθεωρεί το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από τον Επικεφαλής του Φορέα “Δήμαρχο”.
- β) καταρτίζει Ετήσιο ή Πολυετές Πρόγραμμα Εργασιών, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων του Δήμου, καθώς και της αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών του Δήμου,
- γ) σχεδιάζει και διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών του Δήμου, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων, όπως αυτά εντοπίζονται μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης και ιεράρχησης των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις πιθανότητες εκδήλωσης του κινδύνου και τις ενδεχόμενες συνέπειές του,
- δ) παρέχει συμβουλευτικά έργα επί του συνόλου των υπηρεσιών του Δήμου, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων,
- ε) ελέγχει και παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου και εισηγείται σχετικές βελτιωτικές προτάσεις,

² παρ. Γ του άρθρου 6 του Ν. 4795/2021, (ΦΕΚ Α' 62)

στ) παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες,

ζ) αξιολογεί τη λειτουργία του Δήμου βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η) ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του οικείου Δήμου για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και εάν ο φορέας αναπτύσσει κατάλληλες δικλίδες για την αποτροπή τους στο μέλλον,

θ) ελέγχει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των οικονομικών και μη αναφορών του Δήμου,

ι) αξιολογεί τις διαδικασίες σχεδιασμού και εκτέλεσης των λειτουργιών και των προγραμμάτων του Δήμου,

ια) ελέγχει τη συμμόρφωση του Δήμου προς την ισχύουσα νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του,

ιβ) ελέγχει τα πληροφοριακά συστήματα ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων του Δήμου,

ιγ) παρακολουθεί, αξιολογεί και επιβεβαιώνει τις διορθωτικές ή βελτιωτικές ενέργειες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες του Δήμου σε συμμόρφωση με τις προτάσεις του εσωτερικού ελέγχου, μέχρι την οριστική υλοποίησή τους,

ιδ) καταρτίζει Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

ιε) γνωστοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον/στην πειθαρχικό/η Προϊστάμενο/η, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τυχόν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας ή πειθαρχικής ευθύνης υπαλλήλων και

ιστ) μεριμνά για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών.

Άρθρο 5:

Λειτουργική Σχέση Αναφοράς του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 9 ν.4795/2021)

1) Λειτουργική σχέση με το Δήμαρχο

Ο/Η Προϊστάμενος/η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου τελεί σε Λειτουργική Σχέση με το Δήμαρχο.

α) Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, εισηγείται προς έγκριση από το Δήμαρχο:

- Τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και τις τροποποιήσεις αυτού.
- Το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων
- Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών.

Ο Δήμαρχος, με απόφαση του μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. για την έκδοση των εντολών εσωτερικών ελέγχων.

β) Υποβάλλει προς τον Δήμαρχο και την Επιτροπή Ελέγχου (όταν αυτή συσταθεί):

- Ετήσια Έκθεση με Γνώμη, (στον χρόνο που ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία)
- Εκθέσεις της Μονάδας για κάθε έλεγχο και συμβουλευτικό έργο και τελικές αναφορές σχετικά με την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης.

Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών καθώς επίσης κοινοποιείται και στο Δημοτικό Συμβούλιο από την ΜΕΕ.

γ) Ενημερώνει το Δήμαρχο σχετικά με γενικά θέματα που αφορούν την λειτουργία της Μονάδας.

δ) Παρακολουθεί και συμμετέχει στις συνεδριάσεις που αφορούν θέματα διαχείρισης κινδύνων και μηχανισμών ελέγχου και διακυβέρνησης του Δήμου με σκοπό τον εντοπισμό ζητημάτων που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

II) Συνεργασία με τις Υπηρεσίες του Δήμου

Στα πλαίσια διενέργειας του ελεγκτικού έργου, συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τις υπηρεσίες του Δήμου, τους επικεφαλής αυτών και τους υπαλλήλους τους. Ελέγχει εάν έχουν τηρηθεί οι συστάσεις των εξωτερικών ελεγκτών, βάσει των αντίστοιχων εκθέσεων.

Άρθρο 6:

Καθήκοντα Προϊστάμενου Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

(Άρθρα 9,13,14,17,19 ν.4795/2021)

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη νομοθεσία, ο/η Προϊστάμενος/η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου:

- Παρέχει Γνώμη στο Δήμαρχο για την συνολική επάρκεια των δομών και των συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του Δήμου.
- Ορίζει κατευθύνσεις και οδηγίες βάσει των επιχειρησιακών στόχων της Μονάδας για την ευθυγράμμιση τους με τους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό είναι υπεύθυνος για την καταγραφή και την τυποποίηση των εργασιών της Μονάδας και επιβλέπει την σύνταξη του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο μπορεί να αναθεωρείται κάθε έτος μετά από έγκριση του Δημάρχου.
- Καταρτίζει Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών του έτους αυτού, παρακολουθεί την εξέλιξη του και εισηγείται την τροποποίησή του.
- Είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση, την τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης της Ποιότητας της Μ.Ε.Ε..
- Εισηγείται στο Δήμαρχο την ανάγκη ορισμού εμπειρογνώμονα όταν απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις για την ολοκλήρωση του έργου.
- Εισηγείται αιτιολογημένα στο Δήμαρχο την ανάγκη ανάθεσης σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών υποστήριξης της Μ.Ε.Ε.
- Υποβάλλει στο Δήμαρχο τις εκθέσεις ελέγχου και παροχής συμβουλευτικού έργου της Μονάδας.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 4795/2021 (ΦΕΚ Α' 62), "οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα, ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή". Στην περίπτωση που, οποιοιδήποτε άλλοι ρόλοι ή καθήκοντα, πέραν των αναφερόμενων στον παρόντα Κανονισμό, ανατίθενται στον/στην Προϊστάμενο/η της ΜΕΕ ή στους εσωτερικούς ελεγκτές της Μ.Ε.Ε. πρέπει να διασφαλίζεται ότι δεν παρεμποδίζεται η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία τους σε σχέση με την υλοποίηση του έργου της Μονάδας.

Άρθρο 7:

Πρόσβαση Εσωτερικών Ελεγκτών και προστασία προσωπικών δεδομένων

Οι εσωτερικοί ελεγκτές, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4795/2021, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες του φορέα εφόσον είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου τους. Σε αυτό συμπεριλαμβάνεται και η πρόσβαση στις εκθέσεις ελέγχων από εξωτερικούς ελεγκτές, παλαιότερων ετών και συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπό τους όρους τυχόν ειδικότερων διατάξεων που διέπουν τη σχετική επεξεργασία (λ.χ. άρθρο 9 και 10 ΓΚΠΔ).

Παρά το γεγονός ότι ο εσωτερικός ελεγκτής είναι εξαιρετικά σπάνιο να αντιμετωπίσει, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, τέτοιου είδους δεδομένα, εάν αυτό συμβεί, θα πρέπει να τελεί σε γνώση της ως άνω απαγόρευσης, η οποία κάμπτεται μόνον εάν συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ (πχ εξυπηρέτηση σπουδαίου δημόσιου συμφέροντος). Σε κάθε περίπτωση, συνίσταται, όταν αυτό επιτρέπεται από τη φύση του ελέγχου, να γίνεται ψευδωνυμοποίηση ή ανωνυμοποίηση των κατηγοριών δεδομένων που υπάγονται στα άρθρα 9 και 10 του ΚΠΔ.

Η διάταξη του άρθρου 18 του ν. 4795/2021 δεν δίνει στους εσωτερικούς ελεγκτές τη δυνατότητα να λαμβάνουν γνώση εγγράφων και πληροφοριών που καλύπτονται από την αρχή της μυστικότητας της προδικασίας, κατ' άρ. 241 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, η ανάκριση όπως και η προανάκριση, γίνονται πάντοτε χωρίς δημοσιότητα, δηλαδή χωρίς οι πολίτες ή υπάλληλοι, ακόμη και της ίδιας υπηρεσίας να μπορούν να λάβουν γνώση του περιεχομένου των ειδικότερων ανακριτικών πράξεων που διενεργεί ο ειδικώς προς τούτο εντεταλμένος γενικός ή ειδικός προανακριτικός υπάλληλος.

Ομοίως, στο πλαίσιο του πειθαρχικού δικαίου, η Ένορκη Διοικητική Εξέταση είναι μυστική και δεν επιτρέπεται σε κανέναν -πλην του εντεταλμένου υπαλλήλου για τη διενέργειά της και συγκεκριμένων οριζόμενων από τον νόμο προσώπων- να λάβει γνώση του περιεχομένου της, πριν από την ολοκλήρωσή της. Το πόρισμα όμως μπορεί να τεθεί υπόψη του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, εφόσον σχετίζεται με ελεγκτικό έργο, που συνεπεία αυτού προκλήθηκε η διενέργεια της εξέτασης.

Στην περίπτωση που ανατίθεται, μέσω σύμβασης, σε εξωτερικό συνεργάτη, η άσκηση καθηκόντων εσωτερικού ελεγκτή, η επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύνηθες εφόσον είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που έχει τεθεί προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με την περίπτωση του άρθρου 6 ΓΚΠΔ. Σημειωτέων, υπεύθυνος επεξεργασίας, στην προκειμένη περίπτωση είναι ο Δήμος και η σχετική δημόσια εξουσία συνίσταται στην νομίμως προβλεπόμενη υποχρέωσή του να διενεργεί εσωτερικό έλεγχο στις οργανικές του μονάδες, σε επιχειρησιακές του λειτουργίες κλπ.

Ο εξωτερικός συνεργάτης, ως εκτελών την επεξεργασία κατά τον ΓΚΠΔ, πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ (να παρέχει επαρκείς διαβεβαιώσεις για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, η επεξεργασία να διέπεται από σύμ-

βαση, η οποία μεταξύ άλλων να προβλέπει ότι ο εξωτερικός συνεργάτης επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει καταγεγραμμένων εντολών του υπευθύνου επεξεργασίας, η σύμβαση να διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας ή τελούν υπό τη δέουσα κανονιστική υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας κλπ.)

Οι εσωτερικοί ελεγκτές συνεργάζονται με τους εργαζόμενους και τη Διοίκηση του Δήμου. Σε περίπτωση που στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου ελεγκτικού έργου, απαιτείται πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα έτερου φορέα, συντάσσεται αιτιολογημένο έγγραφο αίτημα, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας συγκεκριμένων κατηγοριών δεδομένων, στον φορέα αυτό προκειμένου να χορηγηθεί στην ελεγκτική ομάδα σχετική άδεια πρόσβασης.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν καθήκον εχεμύθειας και ευθύνη απόλυτης διαφύλαξης του απορρήτου των στοιχείων που περιέρχονται στη γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Περιορισμοί πρόσβασης προκύπτουν από διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 5) ή για λόγους που αφορούν την εθνική ασφάλεια, άμυνα, δημόσια τάξη, εξωτερική πολιτική ή ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων, το στατιστικό, εμπορικό, βιομηχανικό, επιχειρηματικό, επαγγελματικό, εταιρικό, τελωνειακό ή φορολογικό απόρρητο καθώς και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από κλοπή, λεηλασία, βανδαλισμό, λαθρανασκαφή και αρχαιοκαπηλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Μ.Ε.Ε

Άρθρο 8:

Ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του ν.4795/2021 η λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας διασφαλίζεται με την άμεση ιεραρχική υπαγωγή της στον Δήμαρχο και την παρακολούθηση των εργασιών της από την Επιτροπή Ελέγχου. Η Μ.Ε.Ε. είναι ανεξάρτητη σε θέματα που αφορούν την επιλογή και το εύρος των ελέγχων, το χρόνο πραγματοποίησης τους, καθώς και το περιεχόμενο των Εκθέσεων Ελέγχου. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου και του προσωπικού της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της Μονάδας. Οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν έχουν καμία άμεση λειτουργική αρμοδιότητα ή δικαιοδοσία στις περιοχές ελέγχου. Κατά συνέπεια, δεν θα πρέπει να εφαρμόζουν δικλίδες, να αναπτύσσουν διαδικασίες, να εγκαθιστούν συστήματα, να δημιουργούν έγγραφές ή να εμπλέκονται σε οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα που ενδέχεται να επηρεάσει την κρίση τους.

- Οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να διατηρούν την αντικειμενικότητά τους κατά την διενέργεια του ελεγκτικού έργου τους και να μην επηρεάζεται η κρίση τους από συμφέροντα ή γνώμες τρίτων.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να εκτελούν το ελεγκτικό τους έργο με τρόπο που να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η ποιότητα του έργου. Ως εκ τούτου, δεν πρέπει να αποδέχονται την τοποθέτησή τους σε έργα επί των οποίων δεν είναι για οποιοδήποτε λόγο σε θέση να διασφαλίζουν ουσιαστική και αντικειμενική ελεγκτική κρίση.

Η Μ.Ε.Ε. δύναται να έχει πλήρη πρόσβαση σε όλα τα βιβλία και στοιχεία, στους χώρους και τις δραστηριότητες του Δήμου, τα οποία είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του ελεγκτικού της έργου. Έχει την ευθύνη της απόλυτης διαφύλαξης του απορρήτου των στοιχείων τα οποία τίθενται υπόψη της και της τήρησης εχεμύθειας ως προς τα ζητήματα του Δήμου των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.

Η Διοίκηση και οι εργαζόμενοι του Ο.Τ.Α. οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους εσωτερικούς ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Τυχόν παρεμποδίσεις του ελεγκτικού έργου, αναίτιες καθυστερήσεις και χρονοτριβές πρέπει να αναφέρονται στην λογοδοσία έναντι του Ανώτατου Διοικητικού επιπέδου του Ο.Τ.Α. (Δήμαρχος), όπου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης έχει την υποχρέωση κοινοποίησης προς την Επιτροπή Ελέγχου, την Ε.Α.Δ. και το Ε.Σ.

Τα αποτελέσματα της ελεγκτικής εργασίας θα πρέπει να επισκοπούνται πριν γίνουν οι σχετικές με το έργο κοινοποιήσεις ώστε να παρέχεται εύλογη διαβεβαίωση ότι η εργασία εκτελέστηκε Αντικειμενικά.

Οι αναθέσεις ελέγχου θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τρόπο ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων.

Ο/Η επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. οφείλει σε τακτικά χρονικά διαστήματα να λαμβάνει πληροφορίες αναφορικά με πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να αναφέρουν στον/στην επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. οποιεσδήποτε καταστάσεις στις οποίες ενδέχεται να παρουσιαστεί ή για τις οποίες τεκμαίρεται σύγκρουση συμφερόντων, θέματα παρεμπόδισης έργου και καταπάτηση της ανεξαρτησίας του ελεγκτικού τους έργου.

Ο/Η επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. οφείλει να προβαίνει σε κάθε αλλαγή ως προς την διαδικασία και τους υπεύθυνους για την διενέργεια του ελέγχου ώστε να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα, την ορθότητα και το αδιάβλητο του ελέγχου. Επιπλέον, ο/η επικεφαλής της Μ.Ε.Ε. οφείλει να δηλώνει ετησίως (ή κατά την τροποποίηση των μελών της Μ.Ε.Ε.) την ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου προς τον ανώτατο επικεφαλής ή όργανο διοίκησης του φορέα (και στην Επιτροπή Ελέγχου, εφόσον αυτή υφίσταται).

Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, γίνεται περιορισμός του πλαισίου λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου που εμποδίζει την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του, ο περιορισμός αυτός μαζί με την πιθανή επίπτωση πρέπει να κοινοποιείται εγγράφως, από τον/την επικεφαλής της Μ.Ε.Ε., στο ανώτατο Διοικητικό επίπεδο του Ο.Τ.Α. (Δήμαρχος).

Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου και του προσωπικού της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της Μ.Ε.Ε.

Ειδικότερα, η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας προάγεται με

- α) τη διευκόλυνση των εργασιών της Μονάδας από τις ελεγχόμενες υπηρεσίες,
- β) την πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση, κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, σε όλα τα αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες του Δήμου, και τη συνεργασία με τους εργαζόμενους σε αυτόν, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου αυτού,

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή. Σε περίπτωση που πλήττεται η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τα ανωτέρω, ο Προϊστάμενος αυτής ενεργεί αμέσως, ενημερώνοντας σχετικά τον Επικεφαλής του Φορέα.

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να επιβεβαιώνει στον Δήμαρχο, τουλάχιστον μία φορά ετησίως (μέσω της Ετήσιας Έκθεσης), την ανεξαρτησία της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου εντός του οργανισμού.

Άρθρο 9:

Τήρηση της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.4795/2021 το έργο της Μονάδας ασκείται με αμερόληπτο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Ο/Η Προϊστάμενος /η της Μονάδας:

α) Μεριμνά, ώστε να ανατίθενται στους εσωτερικούς ελεγκτές έργα, με τρόπο που να αποφεύγονται πιθανές ή πραγματικές συγκρούσεις συμφερόντων. Ιδιαίτερα, δεν τους ανατίθενται υπηρεσίες διαβεβαιωτικών έργων, για τις οποίες ήταν υπεύθυνοι στο παρελθόν, πριν παρέλθει χρονικό διάστημα ενός έτους από την άσκηση αυτών. Δεν αποκλείεται, όμως, η ανάθεση συμβουλευτικών υπηρεσιών επί των ανωτέρω αντικειμένων.

β) Αποδέχεται αιτιολογημένο αίτημα εξαίρεσης από το ανατιθέμενο διαβεβαιωτικό έργο, που υποβάλλεται εγγράφως, από τον εσωτερικό ελεγκτή, λόγω πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων. Ομοίως, σε περίπτωση που εκτιμάται από τον εσωτερικό ελεγκτή ότι κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

γ) Μεριμνά για την περιοδική εναλλαγή του είδους των έργων που ανατίθενται.

2. Οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:

α) Επιδεικνύουν αντικειμενικότητα και τηρούν αμερόληπτη στάση κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται και δεν επηρεάζονται από το ατομικό τους συμφέρον ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό της κρίσης τους.

β) Δεν αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους κρίση.

γ) Δε συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν αναπτύσσουν επαγγελματικές σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δραστηριοτήτων ή σχέσεων οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του Δήμου.

δ) Προβαίνουν σε έγκαιρη, έγγραφη, αιτιολογημένη ενημέρωση του/της Προϊσταμένου/ης της Μονάδας σε περίπτωση πιθανής ή πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν κινδύνου μεροληψίας εκ μέρους τους.

Σε κάθε έκθεση γίνεται ρητή και σαφής αναφορά από τους διενεργούντες τον εσωτερικό έλεγχο ότι δεν συντρέχει ζήτημα μεροληψίας και έλλειψης/αδυναμίας αντικειμενικότητας εκ μέρους τους. Τα στελέχη της Μονάδας, κατά την άσκηση του/των έργου τους/καθηκόντων τους, τηρούν:

α) τον παρόντα Κανονισμό,

β) τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών,

γ) το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας.

Άρθρο 10: Κώδικας Δεοντολογίας

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών περιλαμβάνει τις αρχές και τις αξίες που σχετίζονται με την επαγγελματική πρακτική και τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς και ακεραιότητας που οφείλουν να ακολουθούν, λαμβάνοντας υπόψη τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου. Ισχύει συμπληρωματικά με τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (Ν.3528/2007), τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Ν.3584/2007) και τον Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς. Οι αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας είναι η ακεραιότητα³, η αντικειμενικότητα⁴, η εμπιστευτικότητα⁵ και η επάρκεια⁶.

Η τήρηση του Κώδικα αποτελεί ευθύνη του/της Προϊστάμενου/ης της Μ.Ε.Ε. Κατά την ανάθεση του ελεγκτικού έργου, ο εσωτερικός ελεγκτής οφείλει να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση ότι γνωρίζει τον Κώδικα Δεοντολογίας των Εσωτερικών Ελεγκτών και ότι για την ανάθεση του συγκεκριμένου έργου δεν υπάρχει κώλυμα. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές είναι υποχρεωμένοι να τηρούν τον Κώδικα αλλά και να αναφέρουν στον/στην Προϊστάμενο/η περιπτώσεις πιθανής ή και συγκεκριμένης σύγκρουσης συμφερόντων για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος αλλά και να ζητούν την εξαίρεση τους σε περιπτώσεις που εκτιμούν ότι οι τυχόν κίνδυνοι μπορεί να επηρεάσουν την αμεροληψία τους.

Άρθρο 11: Επαγγελματική επιμέλεια, Στελέχωση Μονάδας, Επάρκεια, Επιμόρφωση

1) Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου στελεχώνεται από υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ κατόπιν συνεκτίμησης της ελεγκτικής προϋπηρεσίας στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, καθώς και τυχόν διαπιστεύσεων ή πιστοποιήσεών τους, συναφών με τον εσωτερικό έλεγχο. Για τη γραμματειακή υποστήριξη της Μονάδας στελεχώνεται από υπαλλήλους κατηγορίας ΔΕ.

2. Στην Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου προϊστανται υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλογής σε υπηρεσία αντίστοιχου επιπέδου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες θεσμικές διατάξεις σε συνδυασμό με τις οργανικές διατάξεις του Δήμου.

Όλοι οι υπάλληλοι της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου που ασκούν καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή, υποχρεούνται, εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) ή από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα, να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή της Ε.Κ.Δ.Δ.Α., εκτός αν διαθέτουν ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτε-

³ Είναι η ιδιότητα ή η κατάσταση του έχοντος ακλόνητες ηθικές αρχές. Η ευθύτητα, η εντιμότητα, η ειλικρίνεια.

⁴ Είναι η απαλλαγή από συνθήκες που εμποδίζουν τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να εκτελέσει τα καθήκοντά του με αμερόληπτο τρόπο.

⁵ Είναι ο σεβασμός της αξίας και της κυριότητας της πληροφόρησης που λαμβάνουν καθώς και η μη κοινοποίηση τους χωρίς την κατάλληλη εξουσιοδότηση.

⁶ Είναι η ύπαρξη των κατάλληλων γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών για την αποτελεσματική παροχή έργου.

ρικό έλεγχο. Σε περίπτωση της μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης αίρεται η τοποθέτησή τους στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου οργανώνεται κάτω από την δομή ενός Επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, των εσωτερικών ελεγκτών, της γραμματειακής υποστήριξης. Στελεχώνεται με κριτήρια τον αριθμό των υπαλλήλων που υπηρετούν στον φορέα και του ύψους του προϋπολογισμού του, καθώς επίσης και πρόσθετα ή διαφορετικά κριτήρια σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 79 του ν.4795/2021, με γνώμονα τις οργανωτικές και επιχειρησιακές ανάγκες, καθώς και τα χαρακτηριστικά του φορέα. Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να κοινοποιεί το σχεδιασμό για τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου και τις απαιτήσεις πόρων συμπεριλαμβανομένων και των σημαντικών ενδιάμεσων μεταβολών στο Δήμαρχο και στην Επιτροπή Ελέγχου, για επισκόπηση και έγκριση. Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει επίσης να κοινοποιεί την επίδραση του περιορισμού των πόρων.

Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι πόροι του Εσωτερικού Ελέγχου: είναι κατάλληλοι ως προς το συνδυασμό γνώσεων, τις δεξιότητες και λοιπές ικανότητες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του προγράμματος, είναι επαρκείς αναφορικά με την ποσότητα αυτών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του σχεδίου και αξιοποιούνται αποτελεσματικά, δηλαδή με το βέλτιστο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται το εγκεκριμένο πρόγραμμα.

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απαιτείται να επιδεικνύεται επαγγελματική επάρκεια από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές καθώς και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια.

Ο/Η επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου θα πρέπει να ενημερώνεται προγενέστερα για τα προτεινόμενα από τη Διοίκηση του Δήμου στελέχη που θα στελεχώσουν την Μονάδα για την παροχή σύμφωνης γνώμης. Οι λόγοι απόρριψης εκ μέρους του Δημάρχου αφορούν την μη συμφωνία των τυπικών προσόντων των προτεινόμενων στελεχών με τα περιγραφόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 9 του Ν.4795/2021 (ΦΕΚ/Α' /62).

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση του έργου τους πρέπει να τηρούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών, το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων και να λαμβάνουν υπόψη τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα.

Ως επάρκεια ορίζεται η ύπαρξη των κατάλληλων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι Προϊστάμενοι και οι υπάλληλοι της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, εντός δώδεκα μηνών από την τοποθέτησή τους στη Μ.Ε.Ε. οφείλουν να λάβουν το “Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή” σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στις παρ. 8, 9, 10 του άρθρου 9 του Ν. 4795/2021 (ΦΕΚ Α' 62).

Ο/Η Προϊστάμενος/η της Μονάδας μεριμνά για την διαρκή εκπαίδευση και επιμόρφωση τόσο του ιδίου όσο και του προσωπικού της Μ.Ε.Ε..

Άρθρο 12:
Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης της Ποιότητας
(Άρθρο 17 ν.4795/2021)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν.4795/2021 ο/η Προϊστάμενος/η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι υπεύθυνος να αναπτύσσει, να τηρεί και να υλοποιεί ένα Ετήσιο Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας για τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο έχει ως αποστολή τη συνολική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, την αποτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας καθώς και με τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών.

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας καταρτίζει, τηρεί και εφαρμόζει Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας. Είναι αρμόδιος για την κατάρτιση, τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης της Ποιότητας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Το πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας για τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου κοινοποιείται ετησίως στον Επικεφαλής του Φορέα

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας αφορά την εσωτερική αξιολόγηση της λειτουργίας της Μ.Ε.Ε.. Βάσει της αξιολόγησης, εξάγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις.

Ειδικότερα στις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις αποτυπώνονται:

- την διαδικασία εποπτείας του ελεγκτικού έργου,
- την υλοποίηση του ετησίου προγράμματος εργασιών της Μονάδας,

Την αξιολόγηση των εργασιών και εάν αυτές είναι :

- Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου
- Η τήρηση των τιθέμενων προθεσμιών,
- Ο αριθμός των προτάσεων που συμφωνήθηκαν, με τις συμφωνηθεισών ενέργειες που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν.4795/2021, οι ως άνω διαδικασίες και εργαλεία καθορίζονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας.

Άρθρο 13:
Παροχή Ανεξάρτητων Υπηρεσιών για την υποστήριξη
της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
(άρθρο 9 παρ. 4 του Ν.4795/2021)

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 4 του Ν.4795/2021, το έργο του Εσωτερικού Ελέγχου ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο η υποστήριξη της Μονάδας, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών.

Ο ανάδοχος της παροχής αυτών των υπηρεσιών θα πρέπει οπωσδήποτε να πληροί τις προϋποθέσεις και τα κωλύματα όπως αυτά περιγράφονται στην με αρ. ΓΤΑΔΔΓ 358/9388,

(ΦΕΚ Β' 3093/ 17.06.2022) υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την ΓΓΑΔΔΤ 65/ΟΙΚ.1682 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 520/2.02.2023).

Σε περίπτωση που ανατεθεί σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο η υποστήριξη της Μ.Ε.Ε., τότε ο ανάδοχος θα πρέπει να βρίσκεται σε διαρκή επαφή και συνεργασία με τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε.

Συγκεκριμένα:

Α.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του ελεγκτικού έργου και σε όλα τα στάδια του, θα γίνονται σε συνεργασία με τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. ή μετά από εντολή του/της προϊσταμένου/ης αυτής.

Β.

Ενημερωτικές συναντήσεις, συναντήσεις εργασίας με τη Διοίκηση και τα στελέχη του Δήμου, θα πρέπει να γίνονται μετά από συνεννόηση με τη Μ.Ε.Ε. και εφόσον κρίνεται απαραίτητο από αυτήν με παρουσία Προϊσταμένου της Μ.Ε.Ε..

Γ.

i) Η κατάρτιση ή αλλαγή του Εγχειριδίου Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Δάφνης-Υμηττού

ii) Η κατάρτιση ή τροποποίηση Ετήσιου ή άλλου Προγράμματος Ελέγχου,

iii) Οι εκθέσεις ελέγχου,

iv) Η ετήσια έκθεση και η πρόταση γνώμης,

v) Οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που αφορά τη λειτουργία της Μ.Ε.Ε.,

θα πρέπει να γίνονται σε συνεργασία με τη Μ.Ε.Ε., να αποστέλλονται ως αρχικό σχέδιο για πιθανές αλλαγές στη Μ.Ε.Ε. και να συμφωνούνται ως προς την τελική τους μορφή από αυτήν. Η τελική μορφή των παραπάνω θα υποβάλλεται από τον ανάδοχο στον/στην Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε.. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να ολοκληρώνεται σε εύλογο χρόνο ούτως ώστε να καλύπτονται οι δεσμευτικές από τον νόμο ημερομηνίες, (εφόσον υπάρχουν), υποβολής των εν λόγω εγγράφων στα αρμόδια από τη νομοθεσία όργανα, (Δήμαρχο, Αρμοδίους προς Αναφορά Φορείς, Προϊσταμένους Υπηρεσιών, κ.ο.κ.).

Άρθρο 14:

Ορισμός Εμπειρογνώμονα (άρθρου 19 του ν. 4795/2021)

Αν κατά την εκτέλεση/παροχή συγκεκριμένου έργου (διαβεβαιωτικού ή συμβουλευτικού) της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου διαπιστωθεί ότι απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις για την εκτέλεση μέρους αυτού, ο/η Προϊστάμενος/η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4795/2021, εισηγείται στο Δήμαρχο τον ορισμό εμπειρογνώμονα από το προσωπικό του Δήμου ή άλλων φορέων του άρθρου 2 του ν. 4795/2021. Με την εισήγηση αιτιολογείται η αδυναμία εκτέλεσης του μέρους του έργου αυτού από τη Μονάδα και προσδιορίζονται οι εξειδικευμένες γνώσεις και η εμπειρία που απαιτείται να έχει ο εμπειρογνώμονας, το εύρος και η περίμετρος του έργου που θα εκτελεστεί, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας του εμπειρογνώμονα με την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και οι ειδικότερες υπηρεσιακές ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν. Εφόσον η εισήγηση της παρ. 1 γίνει αποδεκτή από τον Δήμαρχο, εκδίδεται σχετική απόφαση.

Σε περίπτωση ορισμού εμπειρογνώμονα από άλλο δημόσιο φορέα, στην απόφαση που εκδίδεται από το Δήμαρχο, ρυθμίζονται όλες οι λεπτομέρειες της διάθεσης του

εμπειρογνώμονα, όπως η αποκλειστική απασχόλησή του ή η παράλληλη άσκηση των καθηκόντων της οργανικής του θέσης καθώς, ο τρόπος καταβολής δαπανών ενδεχόμενης μετακίνησης εκτός έδρας και τυχόν πρόσθετες αμοιβές.

Σε περίπτωση αδυναμίας ορισμού εμπειρογνώμονα από άλλο δημόσιο φορέα, ο Δήμος δύναται να ορίσει ιδιώτη που διαθέτει σχετικές με το συγκεκριμένο μέρος του έργου γνώσεις και εμπειρία, σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων.

Ο εμπειρογνώμονας σχεδιάζει και διενεργεί τις εργασίες που περιγράφονται στη σχετική απόφαση Δημάρχου. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ορισμού εμπειρογνώμονα, ισχύουν τα περιγραφόμενα του άρθρου 11 του παρόντος Κανονισμού.

Σε περίπτωση που κρίθει από τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. ότι πρέπει να γίνει τροποποίηση της απόφασης της εντολής ορισμού εμπειρογνώμονα, δύναται να γίνει μετά από εισήγηση του/της Προϊστάμενου/ης της Μ.Ε.Ε. με την αντίστοιχη αιτιολόγηση και έγκρισης από το Δήμαρχο.

Στην περίπτωση χρήσης υπηρεσιών από εμπειρογνώμονα θα πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις, οι υποχρεώσεις, τα κωλύματα - ασυμβίβαστα - λόγοι αποκλεισμού, σύγκρουσης συμφερόντων καθώς και χρόνου συνδρομής - πρόβλεψης πρόσθετων προϋποθέσεων και κωλυμάτων περιγράφονται στη με αρ. ΓΓΑΔΔΤ 320/6648, (ΦΕΚ Β' 2544/18-4-2023) Κοινή Υπουργική Απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 15:

Διακυβέρνηση (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, με μέριμνα του/της Προϊσταμένου/ης της, αξιολογεί και υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για τη βελτίωση των συστημάτων διακυβέρνησης του Δήμου σχετικά με:

- α) Την εποπτεία της διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η εποπτεία εξασφαλίζεται και με την κοινοποίηση που γίνεται αρμοδίως, (σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4795/2021/ΦΕΚ Α' 62), στους ελεγκτικούς μηχανισμούς.
- β) Το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των στόχων, των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων του Δήμου σύμφωνα με τις αξίες αυτού.
- γ) Τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης, της απόδοσης και της λογοδοσίας.
- δ) Τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης των πληροφοριακών συστημάτων.
- ε) Την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του Δήμου βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Άρθρο 16:
Διαχείριση Κινδύνου (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Σύμφωνα με την απόφαση υπ. 'αριθμό ΦΓ8/55081 του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ 4938/09-11- 2020), δεν υφίσταται σύστημα εσωτερικού ελέγχου σε φορέα, ακόμη και όταν λειτουργεί σε αυτόν Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, αν δεν έχουν καταγραφεί από τον φορέα αναλυτικά οι διαδικασίες παραγωγής ή διενέργειας πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες και αν για τις ειδικότερες ενέργειες που συνθέτουν τις επιμέρους διαδικασίες, δεν έχουν εντοπισθεί μέσω κατ' ιδίαν εκτίμησης των δημοσιονομικών υπευθύνων ή ύστερα από εμπεριστατωμένη εκτίμηση ειδικών αναλυτών, οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι και δεν έχουν επιπλέον προβλεφθεί δικλίδες προς αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών (ενδογενής έλεγχος).

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αποβλέπει στην εκμηδένιση ή ελαχιστοποίηση των δημοσιονομικών κινδύνων με τη χρήση των κατάλληλων δικλίδων, οι οποίες επιλέγονται ύστερα από εκτίμηση της σοβαρότητας του κινδύνου, της πιθανότητας επέλευσής του και της θυσίας που συνεπάγεται η κινητοποίηση των μέσων αντιμετώπισής του.

Ως δημοσιονομικοί κίνδυνοι νοούνται ιδίως:

- Ο κίνδυνος αυθαίρετης υλικής αφαίρεσης ή καταστροφής της περιουσίας του φορέα (λ.χ. υπεξαίρεση).
- Ο κίνδυνος απεμπόλησης από τον φορέα δημόσιων αξιώσεών του εις βάρος τρίτων (λ.χ. μη είσπραξη φόρου).
- Ο κίνδυνος ανάληψης από τον φορέα δημόσιων υποχρεώσεων χωρίς δυνατότητα εκπλήρωσης (λ.χ. δάνεια).
- Ο κίνδυνος μη σύννομης χορήγησης από τον φορέα δικαιωμάτων υπέρ τρίτων (λ.χ. μη νόμιμη απευθείας ανάθεση).
- Ο κίνδυνος μη σύννομης εκταμίευσης από τον φορέα δημόσιου χρήματος ή διάθεσης περιουσίας (λ.χ. πληρωμή χωρίς υπαρκτή παραλαβή), και
- Ο κίνδυνος διάθεσης από τον φορέα δημόσιου χρήματος χωρίς εγγυήσεις για την επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος (λ.χ. σπάταλη διαχείριση).

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωση τους, εκτιμώντας εάν:

- α) Οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται από τους υπευθύνους της διαχείρισης αυτών.
- β) Οι πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους συλλέγονται και κοινοποιούνται εγκαίρως ώστε, οι υπεύθυνοι αυτών που τους διαχειρίζονται να έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες.
- γ) Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων είναι τα απαιτούμενα, ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων που έχει θέσει ο Δήμος.

Στο πλαίσιο υποστήριξης του Επικεφαλής του Φορέα , και προκειμένου η Διοίκηση να καθιερώσει νέες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου ή να βελτιώσει τις ήδη υφιστάμενες, η Μονάδα δεν αναλαμβάνει διοικητική ευθύνη για τις διαδικασίες αυτές, αλλά παρέχει την αναγκαία συνδρομή της για την εδραίωσή τους.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, κατά την εκτέλεση των ανατιθέμενων σε αυτούς έργων, συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων όπως αυτή υλοποιείται από την Υπηρεσία στην οποία διενεργείται ο έλεγχος, προκειμένου να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητά της στο μετριασμό αυτών. Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια των συμβουλευτικών έργων, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές εντοπίζουν τον κίνδυνο που συνδέεται με τους αντικειμενικούς σκοπούς του έργου και αναζητούν σε συνεχή βάση την τυχόν ύπαρξη και άλλων, επίσης σημαντικών κινδύνων.

Αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία του ίδιου του Εσωτερικού Ελέγχου, η Μονάδα μεριμνά, ιδιαιτέρως, για την εξάλειψη των κινδύνων δυσφήμισης, ψευδούς βεβαίωσης και αστοχίας ελέγχου.

Άρθρο 17:

Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου (Άρθρα 4, 5, και 6 ν.4795/2021)

Η Μονάδα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συμβάλλει, ώστε η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να υποστηρίζει την ανάπτυξη και τη διατήρηση αποτελεσματικών δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου με την αξιολόγηση της επάρκειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του καθώς και της διαρκούς βελτίωσής του, με απώτερο σκοπό:

1. την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Δήμου,
2. την παροχή αξιοπιστίας και εγκυρότητας της πληροφόρησης των δικλίδων ελέγχου αυτού,
3. την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών και των πληροφοριακών συστημάτων του,
4. τη διασφάλιση των περιουσιακών του στοιχείων,
5. τη συμμόρφωση σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου,
6. τον τρόπο με τον οποίο ο Δήμος διαχειρίζεται τον κίνδυνο απάτης.

Άρθρο 18:

Ετήσιο Πρόγραμμα Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (άρθρο 14 Ν.4795/2021)

Ο/Η Προϊστάμενος/η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν.4795/2021 καταρτίζει Ετήσιο Πρόγραμμα Έργου του τρέχοντος έτους, λαμβάνοντας υπόψιν τους διαθέσιμους πόρους της Μονάδας και το υποβάλλει για έγκριση στο Δήμαρχο και στην Επιτροπή Ελέγχου, (όταν αυτή συσταθεί), το αργότερο εντός του μήνα Ιανουαρίου (μέχρι 31/01). Ο Δήμαρχος, το εγκρίνει εντός μηνός, (παρ. 1 άρθρο 14, Ν. 4795/2021, ΦΕΚ Α'/62).

Το Ετήσιο Πρόγραμμα μπορεί να περιλαμβάνει διαβεβαιωτικά/ελεγκτικά έργα και συμβουλευτικά έργα.

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα γίνεται Προγραμματισμός των Ελεγκτικών δραστηριοτήτων από τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. και καταρτίζεται το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών, αφού αξιολογηθούν οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι, ο βαθμός έκθεσης σε αυτούς, οι στρατηγικοί στόχοι του Δήμου και οι διαθέσιμοι πόροι της Μ.Ε.Ε.. Ο/Η Προϊστάμενος/η, υποβάλλει το ετήσιο Πρόγραμμα στο Δήμαρχο προς επισκόπηση και έγκριση.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών υλοποιείται με την έκδοση εντολών από το Δήμαρχο ή από τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. βάσει σχετικής εξουσιοδότησης από το Δήμαρχο. Πέραν των προγραμματισμένων ελέγχων, ο Δήμαρχος εκδίδει εντολές διεξαγωγής έκτακτων εσωτερικών ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών έργων.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα μπορεί να τροποποιηθεί. Οι λόγοι τροποποίησης μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Απόκτηση ή πώληση σημαντικού περιουσιακού στοιχείου.
- Αλλαγή Διοίκησης του Δήμου.
- Αλλαγή στο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.
- Αλλαγή στη στρατηγική του Δήμου.
- Ανακάλυψη απρόβλεπτων κινδύνων κατά τους ελέγχους άλλων ελεγκτικών οργάνων.
- Αλλαγές στο εξωτερικό περιβάλλον.
- Εφαρμογή νέων συστημάτων.

Οι τροποποιήσεις υποβάλλονται στο Δήμαρχο καθώς και στην Επιτροπή Ελέγχου, (όταν αυτή συσταθεί) και εγκρίνονται από το Δήμαρχο εντός μηνός.

Επισημαίνεται ότι στο Ετήσιο Πρόγραμμα θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα, για διαθεσιμότητα ανθρωποημερών (ως ποσοστό), για τους έκτακτους ελέγχους που ενδέχεται να προκύψουν, τους ελέγχους παρακολούθησης και το λοιπό έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 19:

Στάδια Έργου (άρθρο 15 Ν.4795/2021),

Στο άρθρο 15 του Ν.4795/2021 (ΦΕΚ Α'/62), περιγράφονται τα στάδια των έργων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας τους, τα έργα διακρίνονται σε διαβεβαιωτικά /ελεγκτικά και σε συμβουλευτικά.

1. Στάδια διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου :

- α) Ανάθεση της διεξαγωγής του ελέγχου (εντολή ελέγχου),
- β) Σχεδιασμός,
- γ) Διενέργεια,
- δ) Σύνταξη Προσωρινής Έκθεσης,
- ε) Οριστικοποίηση και υποβολή της Έκθεσης,
- στ) Παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.

2. Στάδια συμβουλευτικού έργου:

- α) Ανάθεση της παροχής του συμβουλευτικού έργου,
- β) Σχεδιασμός,
- γ) Διενέργεια,
- δ) Σύνταξη και Υποβολή Έκθεσης συμβουλευτικού έργου.

Άρθρο 20:
Εποπτεία του Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
(Άρθρο 9 ν.4795/2021)

Υπεύθυνος για την εποπτεία του έργου της Μονάδας είναι ο/η Προϊστάμενος/η της. Εποπτεύει κάθε διαβεβαιωτικό ή συμβουλευτικό έργο που έχει ανατεθεί στην Μονάδα, σε όλη την διάρκεια του, με σκοπό τη διασφάλιση της επίτευξης των αντικειμενικών στόχων της, τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού

Άρθρο 21:
Ανάθεση Έργου(Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Η διενέργεια διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου ή η παροχή συμβουλευτικού έργου ανατίθεται στους Εσωτερικούς Ελεγκτές, με την έκδοση σχετικής εντολής. Η εντολή εκδίδεται από τον Δήμαρχο ή κατόπιν εξουσιοδότησης του Δημάρχου από τον/την Προϊστάμενο/η της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.
2. Επιτρέπεται η τροποποίηση της εντολής, κατόπιν έγκρισης του Δημάρχου που έχει εκδώσει την εντολή, σε περίπτωση που απαιτείται:
 - α) Επέκταση της διάρκειας του έργου.
 - β) Προσθήκη έτους αναφοράς
 - γ) Τροποποίηση της σύνθεσης της ελεγκτικής ομάδας ή της ομάδας παροχής συμβουλευτικού έργου.
 - δ) Έλεγχος πρόσθετης υπηρεσίαςΣε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση απαιτείται τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών από τον Επικεφαλής του Φορέα.
3. Τροποποίηση της εντολής έκτακτου ελέγχου ή έκτακτου συμβουλευτικού έργου επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του Επικεφαλής του Φορέα.
4. Τροποποίηση των εντολών μπορούν να προτείνουν και:
 - 1) Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,
 - 2) Οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασής τους και έγκρισης από τον Προϊστάμενο του Τμήματος και σε συνέχεια έγκριση από τον Επικεφαλής του Φορέα.

Η τροποποίηση της εντολής ελέγχου, προτείνεται από τους ελεγκτές προς τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. ο οποίος εκδίδει την εντολή εάν έχει σχετική εξουσιοδότηση από το Δήμαρχο ή διαβιβάζει στο Δήμαρχο για την έκδοση της.

Πέραν του Δημάρχου, ο/η Προϊστάμενος/η της Μ.Ε.Ε. μπορεί να προτείνει τροποποίηση της εντολής κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του/της Προϊσταμένου/ης του Τμήματος στο οποίο διενεργείται το ελεγκτικό έργο και κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης των εσωτερικών ελεγκτών.

Στην εντολή ανάθεσης ελέγχου θα πρέπει να αναφέρονται ο αριθμός εντολής και η ημερομηνία έκδοσης της, το αντικείμενο του διαβεβαιωτικού-συμβουλευτικού έργου, η ελεγχόμενη υπηρεσία, ο σκοπός και το εύρος (σε ποια χρονική περίοδο θα αναφέρεται) του εσωτερικού ελέγχου, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης καθώς και τα στοιχεία των εσωτερικών ελεγκτών.

Άρθρο 22:

Σχεδιασμός του Έργου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Έπειτα από την ανάθεση του έργου ακολουθεί ο σχεδιασμός αυτού που πρέπει να περιλαμβάνει τους αντικειμενικούς σκοπούς, το εύρος, το χρονοδιάγραμμα και την κατανομή των πόρων. Για το σχεδιασμό λαμβάνονται υπόψιν:

- Οι στρατηγικές και οι αντικειμενικοί σκοποί και τα μέσα με τις οποίες η δραστηριότητα ελέγχει την απόδοση της.
- Οι σημαντικοί κίνδυνοι που απειλούν τη δραστηριότητα, οι αντικειμενικοί σκοποί, οι πόροι, οι λειτουργίες της και τα μέσα με τα οποία η ενδεχόμενη επίδραση των κινδύνων διατηρείται σε ένα αποδεκτό επίπεδο.
- Η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου της δραστηριότητας.
- Οι ευκαιρίες για να γίνουν σημαντικές βελτιώσεις σε θέματα διακυβέρνησης, η διαχείριση κινδύνων και οι διαδικασίες ελέγχου της δραστηριότητας.

Ο σχεδιασμός ελέγχου περιλαμβάνει:

- Κατάλογο εγγράφων που θα ζητηθούν και θα χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο
- Προκαταρκτική μελέτη
- Κατάλογος προσώπων για διερευνητικές συναντήσεις
- Καθορισμός του στόχου και του εύρους ελέγχου (φύλλο πλαισίου ελέγχου)
- Συγκέντρωση στοιχείων του ελέγχου/προκαταρκτική έρευνα
- Οργάνωση της εναρκτήριας σύσκεψης.
- Προσδιορισμός των πιθανών προβληματικών περιοχών.
- Προετοιμασία του Προγράμματος Ελέγχου.

Αν το αντικείμενο ελέγχου είναι διαδικασία ζητείται από την ελεγχόμενη υπηρεσία η αναλυτική περιγραφή της. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει η διαδικασία περιγράφεται λεπτομερώς και αποτυπώνεται από την ελεγχόμενη υπηρεσία

Στην έκθεση ελέγχου διατυπώνεται ότι πραγματοποιήθηκαν οι εν' λόγω εργασίες. Κατά την συλλογή πληροφοριών ζητείται από την ελεγχόμενη υπηρεσία κατάλογος εγγράφων που θα χρησιμοποιηθούν για την διάρκεια του ελέγχου και κατάλογος προσώπων της υπηρεσίας για διερευνητικές συναντήσεις.

Ο Σχεδιασμός του έργου αποτυπώνεται στο Σχέδιο Έργου και το Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης του και εγκρίνονται από τον/την Προϊστάμενο/η της Μονάδας. Υπάρχει δυνατότητα αναπροσαρμογών του Σχεδίου κατά την διάρκεια εκτέλεσης του. Οι αναπροσαρμογές πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως για έγκριση, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα.

Άρθρο 23: Εκτέλεση του Έργου

Κάθε έργο που διενεργείται ή παρέχεται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου διαρθρώνεται σε στάδια ως εξής:

Διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό:

- 1) ανάθεση,
- 2) σχεδιασμός,
- 3) διενέργεια,
- 4) σύνταξη προσωρινής έκθεσης,
- 5) οριστικοποίηση και υποβολή της έκθεσης,
- 6) παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.

Συμβουλευτικό:

- 1) ανάθεση,
- 2) σχεδιασμός,
- 3) διενέργεια,
- 4) σύνταξη και υποβολή της έκθεσης.

Κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου υλοποιούνται τα ελεγκτικά βήματα (οι ελεγκτικές ενέργειες) που έχουν συμπεριληφθεί στο Σχέδιο Έργου, με την τήρηση του σχετικού Χρονοδιαγράμματος. Στο στάδιο αυτό εντοπίζονται, συλλέγονται και καταγράφονται επαρκείς, αξιόπιστες και χρήσιμες πληροφορίες για την τεκμηρίωση τυχόν ευρημάτων του έργου, καθώς και οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι.

Σε περίπτωση εντοπισμού ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου η διερεύνηση της συγκεκριμένης υπόθεσης δεν διενεργείται από τα στελέχη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Στην προκειμένη περίπτωση, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου θέτει υπόψη του Επικεφαλής του Φορέα τις ενδείξεις περί απάτης που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή ενός ελέγχου, προκειμένου να αναληφθούν οι ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

Τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγει η ελεγκτική ομάδα, δηλαδή το αποδεικτικό εκείνο υλικό το οποίο είναι αναγκαίο για να επαληθευτούν και να τεκμηριωθούν τα συμπεράσματα του ελέγχου και να διατυπωθούν οι σχετικές συστάσεις. Για το λόγο αυτό τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να είναι επαρκή σε ποσότητα, συναφή προς τα ερωτήματα του ελέγχου και αξιόπιστα και έγκυρα ως δημόσια έγγραφα όταν αυτό απαιτείται.

Τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία συλλέγονται τόσο κατά τη φάση της προετοιμασίας του ελέγχου όσο και κατά τη διενέργειά του, διασταυρώνονται, επαληθεύονται και αξιολογούνται ως προς την αξιοπιστία τους, τη συνάφειά τους με τις ερωτήσεις του ελέγχου και την επάρκειά τους, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανάγκη αναζήτησης πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων.

Φύλλα Εργασίας

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα, κάθε ελεγκτική εργασία πρέπει να υποστηρίζεται από “φύλλα εργασίας” τα οποία τεκμηριώνουν τη διενέργειά της.

Η σύνταξη φύλλων εργασίας αποτελεί ουσιώδες μέρος του ελεγκτικού έργου αφού αυτά:

- αποδεικνύουν και προβάλλουν τα στοιχεία της αιτίας του ελέγχου,
- τεκμηριώνουν τις εκτιμήσεις και τα πορίσματα των ελεγκτών,
- αποδεικνύουν την επίτευξη των στόχων του ελέγχου,
- παρέχουν τη βάση για την αξιολόγηση του προγράμματος διασφάλισης ποιότητας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,
- διευκολύνουν τη διαδικασία αποτύπωσης των ευρημάτων στην έκθεση ελέγχου.
- Η οργάνωση, ο σχεδιασμός και το περιεχόμενο των φύλλων εργασίας εξαρτάται από το είδος του ελέγχου που υποστηρίζουν. Εντούτοις, η τυποποίηση του περιεχομένου τους, διευκολύνει την κατανόηση και την επισκόπησή τους. Η σχεδίαση των φύλλων εργασίας πρέπει να εξυπηρετεί όσο το δυνατό καλύτερα τους σκοπούς και την τεκμηρίωση του ελεγκτικού έργου.

Τα φύλλα εργασίας πρέπει να υποστηρίζουν τις ακόλουθες φάσεις της ελεγκτικής διαδικασίας:

- το σχεδιασμό του ελεγκτικού έργου,
- την εξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της υπό έλεγχο υπηρεσίας,
- την ελεγκτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, την πληροφόρηση που χρησιμοποιήθηκε και τα συμπεράσματα που αποκομίστηκαν μετά το πέρας του ελέγχου,
- την έκθεση ελέγχου (προσωρινή και τελική)
- τα συμπεράσματα της εξέτασης για τη συμμόρφωση των ελεγχόμενων υπηρεσιών με τις προγενέστερες συστάσεις των ελεγκτών (follow-up).

Ενδεικτικά, τα φύλλα εργασίας μπορεί να περιέχουν:

- ερωτηματολόγια για τους ελεγχόμενους,
- σημειώσεις-παρατηρήσεις του Εσωτερικού Ελεγκτή επί των συνεντεύξεων που διενεργεί,
- οργανογράμματα και γραπτές περιγραφές θέσεων εργασίας των υπό έλεγχο Διευθύνσεων, αντίγραφα συμβολαίων και συμφωνιών,
- όλα τα απαιτούμενα έγγραφα-παραστατικά για την υποστήριξη των ευρημάτων των ελέγχων, τα ευρήματα του ελέγχου και τα σχόλια των ελεγχόμενων επ' αυτών.

Η τήρησή τους γίνεται σε έγγραφη ή και σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 24: **Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου** **(Άρθρο 15 ν.4795/2021)**

Η Προσωρινή Έκθεση συντάσσεται σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωση της εκτέλεσης των ελεγκτικών ενεργειών. Πρέπει να συγγράφεται με μεθοδικότητα, κατάλληλη τεχνική, να είναι σύντομη, περιεκτική, κατανοητή και επικεντρωμένη στα ευρήματα και τις συστάσεις.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές που διενέργησαν τον έλεγχο υποβάλλουν την Προσωρινή Έκθεση στον/στην Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. ο οποίος την διαβιβάζει στον επικεφαλής της υπηρεσίας που ελέγχθηκε. Ο/Η προϊστάμενος/η της ελεγχόμενης οργανικής μονάδας διατυπώνει εγγράφως την αποδοχή των προτάσεων που περιέχονται σε αυτήν, καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους ή σε περίπτωση διαφωνίας να αιτιολογεί την τυχόν εν μέρει ή στο σύνολο μη αποδοχή αυτών.

Σε περίπτωση που οι προτάσεις δεν γίνονται αποδεκτές πρέπει να υπάρχει ειδική αιτιολόγηση. Η ολική απόρριψη ή η εν μέρει συνεπάγονται συνάντηση των εμπλεκόμενων

μερών για συζήτηση των εναλλακτικών επιλογών, επίλυση των διαφορών και επίτευξη συμφωνίας. Το αποτέλεσμα της συζήτησης υπογράφεται από τους συμμετέχοντες.

Σε περίπτωση που δεν αιτιολογείται από τους ως άνω αρμόδιους η μη αποδοχή πρότασης για υλοποίηση βελτιωτικής ενέργειας, καταγράφονται οι τυχόν κίνδυνοι που συνεχίζουν να υφίστανται λόγω της μη υλοποίησης αυτής και αποστέλλεται σχετική αναφορά στο Δήμαρχο. Το γεγονός αναφέρεται και στην Ετήσια Έκθεση.

Εάν κατά τη διενέργεια του έργου εντοπιστούν από τους ελεγκτές ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας, αυτές γνωστοποιούνται στον/στην Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. και το Δήμαρχο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, προκειμένου να αναληφθούν ενέργειες από τα αρμόδια όργανα. Σε περίπτωση που εντοπίστηκε απάτη, στην έκθεση γίνεται απλή μνεία, χωρίς να αποκαλυφθούν τα στοιχεία της σχετικής έρευνας.

Μετά το πέρας της διαδικασίας σύνταξης της Προσωρινής Έκθεσης συντάσσεται η Οριστική Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 25:

Οριστικοποίηση του ελέγχου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο συντάσσουν το συντομότερο δυνατόν την Οριστική Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου και την υποβάλλουν στον/στην Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε., ο οποίος την διαβιβάζει στον επικεφαλής της υπηρεσίας που ελέγχθηκε με σκοπό να προβεί στην υλοποίηση των ενεργειών. Η οριστική έκθεση κοινοποιείται στο Δήμαρχο και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Εύρημα της Οριστικής Έκθεσης Ελέγχου δύναται να γνωστοποιηθεί και σε άλλες υπηρεσίες του Δήμου, που δεν ενεπλάκησαν στον έλεγχο ή εμπλάκησαν.,

Άρθρο 26:

Έκθεση Συμβουλευτικού Έργου (Άρθρο 9 ν.4795/2021)

Η Έκθεση Συμβουλευτικού Έργου συντάσσεται και υποβάλλεται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές στον/στην Προϊστάμενο/η της Μονάδας ο οποίος τη διαβιβάζει στο Δήμαρχο.

Άρθρο 27:

Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών του Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 16 ν.4795/2021)

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.4795/2021, ο/η Προϊστάμενος/η της Μ.Ε.Ε πρέπει να καθιερώσει και να διατηρεί ένα Σύστημα Παρακολούθησης της Υλοποίησης των Διορθωτικών ενεργειών (follow up) που περιλαμβάνονται στην Οριστική Έκθεση Ελέγχου.

Μετά την οριστικοποίηση της Έκθεσης Ελέγχου, οι συστάσεις που αναφέρονται στην έκθεση και έχουν συμφωνηθεί με τους ελεγχόμενους, καθώς και τα σχέδια διορθωτικών ενεργειών και δράσεων για την εφαρμογή τους, παρακολουθούνται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Μέσω του Πίνακα Παρακολούθησης Συμφωνηθεισών Ενεργειών επιβεβαιώνεται και αξιολογείται ότι η υλοποίηση των ενεργειών πραγματοποιήθηκε στο συμφωνημένο χρόνο, καλύπτει τις απαιτήσεις που είχαν συμφωνηθεί, συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κινδύνων, επιφέροντας πρόσθετη αξία στον οργανισμό.

Μετά την υλοποίηση όλων των ενεργειών που συμφωνήθηκαν, συντάσσεται αναφορά στην οποία περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες, με σκοπό την ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας, καθώς και της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών κινδύνων⁸. Η Τελική Αναφορά υποβάλλεται από τον/την Προϊστάμενο/η της Μ.Ε.Ε. στον Δήμαρχο.

Άρθρο 28:

Ετήσια Έκθεση με Γνώμη(Άρθρο 13 ν.4795/2021)

Α. Ο/Η Προϊστάμενος/η της Μονάδας έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους υποβάλλει Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους στο Δήμαρχο και την Επιτροπή Ελέγχου, (όταν αυτή συσταθεί). Η έκθεση, κοινοποιείται στο Δημοτικό Συμβούλιο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στη Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστο:

- Τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας και την εφαρμογή των προτύπων.
- Την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού και τις πιθανές αναθεωρήσεις του, εφόσον προέκυψαν.
- Την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας του έργου της Μονάδας και τις αναφορές σε οποιαδήποτε παρέμβαση στη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου και τις επιπτώσεις αυτής.
- Την αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών, την αποδοτικότητα του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το πρόγραμμα και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με αυτό.
- Συνοπτική παρουσίαση των διαβεβαιωτικών έργων και συνοπτική καταγραφή του συμβουλευτικού έργου.
- Τις διαπιστώσεις σε σχέση με τους στόχους του Δήμου συμπεριλαμβανομένης και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των ενεργειών.
- Αναφορά σε δυσκολίες και προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή των εσωτερικών ελέγχων/συμβουλευτικών έργων, καθώς και κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών,
- Την ανταπόκριση των ανώτερων στελεχών της διοίκησης του Δήμου σε σχέση με την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών.
- Τις απαιτήσεις σε πόρους για την υλοποίηση του έργου της Μονάδας, σε υλικούς πόρους και ανθρώπινο δυναμικό (συμπεριλαμβανομένων γνώσεις και δεξιότητες υπαλλήλων της Μονάδας) για την υλοποίηση του ελεγκτικού έργου της ΜΕΕ και τη σχετική επίδραση ελλείμματος αυτών
- αποτελέσματα εσωτερικών και εξωτερικών αξιολογήσεων.

Β. Η Ετήσια Έκθεση συνοδεύεται με Γνώμη του/της Προϊσταμένου/ης της Μονάδας και υποβάλλεται στο Δήμαρχο. Βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας κατά το συγκεκριμένο έτος και λαμβάνει τη μορφή της εύλογης διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη). Στην περίπτωση αρνητικής ή με επιφύλαξη γνώμης, θα πρέπει να καταγραφούν οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτό το συμπέρασμα .

Περιλαμβάνει:

- τους σημαντικούς κινδύνους που απειλούν τη λειτουργία του Δήμου, αναφερομένων, ιδιαίτερα, των κινδύνων απάτης, που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη διακυβέρνηση, τον βαθμό ανταπόκρισης των Υπηρεσιών του Δήμου στους κινδύνους, καθώς και θέματα που μπορεί να ανακύψουν από τη μη αποδοχή αυτών. Σε περίπτωση που στη Γνώμη διατυπώνονται αρνητικές απόψεις, πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς,
- την επάρκεια των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες.

Η Ετήσια Έκθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του 4795/2021 κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών και στο Δημοτικό Συμβούλιο.

1. Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται αμελλητί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις ως εξής:

α) ye.dimos.ilioupolis@elsyn.gr για το Ελεγκτικό Συνέδριο,

β) gddalo@aead.gr για την Εθνική Αρχή Διαφάνειας,

γ) gddel@glk.gr για τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 29:

Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου τηρεί τα αρχεία των έργων, είτε σε φυσική ή / και σε ηλεκτρονική μορφή. Το αρχείο τηρείται οργανωμένα και με τάξη και με όλα τα μέτρα για την προστασία αυτού από τρίτους μη εμπλεκόμενους στην Μ.Ε.Ε. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας ορίζει τον υπάλληλο, με τον αναπληρωτή του, που θα είναι αρμόδιοι για την τήρηση των αρχείων αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο οργανισμό του Δήμου.

Τα αρχεία που τηρεί η ΜΕΕ είναι εμπιστευτικά. Πρόσβαση στο αρχείο έχει ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και κατόπιν εντολής του οι εσωτερικοί ελεγκτές. Μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα εντός του Δήμου Δάφνης-Υμηττού ή τρίτα πρόσωπα εκτός του Δήμου Δάφνης-Υμηττού δεν πρέπει να αποκτούν πρόσβαση στα αρχεία, με την εξαίρεση προσώπων από Δημόσιες ή Ανεξάρτητες εποπτικές αρχές που έχουν εκ του νόμου δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία αυτά. Στην τελευταία περίπτωση, θα πρέπει να προηγείται σχετική έγγραφη συνεννόηση του επικεφαλής της με τον Επικεφαλής του.

Οφείλει επιπλέον να αναπτύξει τις προϋποθέσεις διατήρησης των αρχείων των έργων, ανεξάρτητα από το μέσο αποθήκευσης κάθε αρχείου.

Άρθρο 30:

Προϋπολογισμός

Ο/Η Προϊστάμενος/η της Μ.Ε.Ε. έχει υποχρέωση διαχείρισης των διαθέσιμων πόρων της Μονάδας έτσι ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητα, η επάρκεια και η αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών. Ως συνέπεια αυτής της διαχείρισης υποχρεούται να κοινοποιεί τις πραγματικές απαιτήσεις σε πόρους που απαιτούνται για την λειτουργία της Μ.Ε.Ε. καθώς και το αντίκτυπο που θα επιφέρει η έλλειψη αυτών. Οι απαιτήσεις σε πόρους περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 31:

Εσωτερικός έλεγχος και απάτη (Άρθρο 20 ν.4795/2021)

Ο ορισμός που αποδίδουν τα Διεθνή Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου είναι οποιαδήποτε παράνομη πράξη που χαρακτηρίζεται από δόλο, απόκρυψη ή κατάχρηση εμπιστοσύνης.

1) Οι μορφές απάτης είναι η σύγκρουση συμφερόντων, η δωροδοκία, η νόθευση διαγωνισμών, ο χρηματισμός δηλαδή η δωροληψία ή παθητική δωροδοκία, ο εκβιασμός, η υπεξαίρεση περιουσιακών στοιχείων, αλλοίωση οικονομικών καταστάσεων (πηγή ΣΕΒ Οδηγός καταπολέμησης της διαφθοράς σε κράτος και επιχειρήσεις).

2. Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου οφείλει και πρέπει να αξιολογεί την πιθανότητα εκδήλωσης απάτης καθώς και τον τρόπο με τον οποίο ο οργανισμός διαχειρίζεται τον κίνδυνο απάτης.

3. Σε περίπτωση εντοπισμού ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου, οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν διερευνούν τη συγκεκριμένη υπόθεση αλλά θέτουν υπόψη του Επικεφαλής του Φορέα τις ενδείξεις περί απάτης που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή του ελεγκτικού έργου προκειμένου να αναληφθούν οι ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

4. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου γνωστοποιεί αμελλητί στον Επικεφαλής του Φορέα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τυχόν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας ή πειθαρχικής ευθύνης υπαλλήλων, προκειμένου να αναληφθούν οι ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

5. Στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου δεν ανατίθενται καθήκοντα διενέργειας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης και κάθε είδους προανακριτικής διαδικασίας. Είναι αντίθετα προς το χαρακτήρα του ελεγκτικού-διαβεβαιωτικού και συμβουλευτικού του έργου και παραβιάζει την έννοια του ασυμβίβαστου των ιδιοτήτων.

Άρθρο 32.

Σχέσεις συνεργασίας του Εσωτερικού Ελέγχου

1. Σχέσεις με τη Διοίκηση

Η Διοίκηση του Φορέα, για την απρόσκοπτη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου, οφείλει να παρέχει στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου την κατάλληλη στελέχωση και τα απαραίτητα μέσα και πόρους που θα συμβάλουν στην διευκόλυνση του έργου της.

Η Διοίκηση, οφείλει να παρέχει στον Εσωτερικό Έλεγχο κάθε χρήσιμη πληροφορία - στοιχείο για τον προγραμματισμό δράσης και την εύρυθμη λειτουργία του, στο πλαίσιο Διακυβέρνησης του Οργανισμού.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαιούνται να λαμβάνουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού, οικονομικών καταστάσεων, αποφάσεων, νόμων, κανονισμών και διαδικασιών του Φορέα και να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε λειτουργία - που παρουσιάζει ελεγκτικό ενδιαφέρον.

Ο Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου, συνεργάζεται με τον Επικεφαλής του Φορέα για την κατάρτιση του Ετήσιου Πλάνου Ελέγχων, καθώς και για την κατάλληλη στελέχωση και λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου, έτσι ώστε:

Να εξασφαλίζεται η υλοποίηση του εγκεκριμένου Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων. Να διασφαλίζεται η ποιότητα του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

2. Σχέσεις με τους Ελεγχόμενους

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές θα πρέπει να επιδεικνύουν ήθος, επαγγελματικότητα, διακριτικότητα και συναδελφικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και να κατανοούν ότι οι ελεγχόμενοι είναι και αυτοί συνάδελφοι και εργάζονται για τον ίδιο σκοπό και για τα συμφέροντα του Φορέα.

Τα στελέχη του Οργανισμού και κάθε εργαζόμενος έχουν την υποχρέωση να συνεργάζονται με τους Εσωτερικούς Ελεγκτές και οφείλουν να παρέχουν με κάθε τρόπο γραπτά ή προφορικά τις πληροφορίες και τα στοιχεία εκείνα που θα διευκολύνουν το έργο τους, για την επίτευξη στόχων του Οργανισμού. Οι ελεγχόμενοι θα πρέπει να αποδέχονται τον Εσωτερικό Έλεγχο ως ένα εργαλείο που τους βοηθά να εκτελούν την εργασία τους πιο αποτελεσματικά και σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας και τις διαδικασίες του Φορέα.

3. Σχέσεις με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές (Ορκωτοί Ελεγκτές)

Ο Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει:

- Να ενημερώνεται και να λαμβάνει αντίγραφα των Εκθέσεων, από τη Διοίκηση του Φορέα.
- Η πρόσβαση των Εξωτερικών Ελεγκτών και Συμβούλων στις Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου γίνεται στο μέτρο που είναι αναγκαίο και μετά από ενημέρωση και εντολή του Επικεφαλής του Φορέα.
- Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές έχουν στη διάθεσή τους, από τον Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου, τις Εκθέσεις των Ορκωτών και των Συμβούλων ανά πάσα στιγμή, με σκοπό να συμβάλλουν στην πληροφόρηση και την αποτελεσματική εκτέλεση των ελέγχων.

4. Σχέσεις με τους Εποπτικούς Φορείς

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές και διευκολύνει το έργο τους. Πρέχει κάθε στοιχείο ή πληροφορία ζητηθεί από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, το Ελεγκτικό Συνέδριο, Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και κάθε εποπτικής αρχής που ελέγχει τη λειτουργία του Φορέα, μετά από ενημέρωση και έγκριση της Διοίκησης.

5. Σχέσεις με Εξωτερικούς Συμβούλους

Εξειδικευμένοι έλεγχοι, για τους οποίους η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου δεν κατέχει τις απαιτούμενες δεξιότητες - γνώσεις ή δεν μπορεί να τις αποκτήσει εντός αποδεκτών προθεσμιών, ο σχετικός έλεγχος, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου θα πρέπει να γίνει από εξειδικευμένο Εξωτερικό Συνεργάτη - Σύμβουλο. Στην περίπτωση αυτή, η καθοδήγηση και η ευθύνη για την έκβαση του ελέγχου, παραμένει σε κάθε περίπτωση στον Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος και υπογράφει τον έλεγχο.

Άρθρο 33: **Διακίνηση εγγράφων και αλληλογραφία**

Η αλληλογραφία και η διακίνηση των εγγράφων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου λόγω της φύσης τους και του περιεχομένου τους, τηρώντας την δεσμευτική αρχή της εμπιστευτικότητας, όπως αυτή ορίζεται στον κώδικα Δεοντολογίας (Εθνική Αρχή Διαφάνειας 2021), ο τρόπος με τον οποίο θα διενεργείται η αλληλογραφία πάσης φύσεως καθώς και η διακίνηση των υπηρεσιακών εγγράφων επαφίεται στην αρμοδιότητα του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Τα έγγραφα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι εμπιστευτικά και η χρήση τους αφορά αποκλειστικά την ενημέρωση της Διοίκησης, των εμπλεκόμενων στον έλεγχο Υπηρεσιών και των εκ του νόμου Δημοσίων ή Ανεξάρτητων εποπτικών αρχών. Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται η με οποιοδήποτε μέσο αναπαραγωγή και διακίνηση των εγγράφων αυτών χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της ΜΕΕ.

Η Μονάδα κατά την άσκηση των καθηκόντων της, μπορεί να υποστηρίζεται από ηλεκτρονικές ελεγκτικές εφαρμογές και προγράμματα.

Άρθρο 34: (Άρθρο 9 παρ. 9 ν.4795/2021) **Νομική Προστασία των Εσωτερικών Ελεγκτών και Ασυμβίβαστο**

1. Με τις διατάξεις του Α' Μέρους του Ν.4795/2021 καθορίζεται ρητώς το ασυμβίβαστο των καθηκόντων του Προϊσταμένου και του προσωπικού της ΜΕΕ με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της Μονάδας.

2. Το άρθρο 101 του Ν.4622/2019 εφαρμόζεται αναλόγως για το προσωπικό της ΜΕΕ, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Σύμφωνα με αυτό, προβλέπεται νομική προστασία για τους εσωτερικούς ελεγκτές καθώς δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή για πράξεις ή παραλείψεις που ενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση δόλου, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας, που ορίζεται από τις διατάξεις του Ν.4622/2019.

Άρθρο 35:**Δημοσιοποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας**

Ο Κανονισμός Λειτουργίας είναι διαθέσιμος στον ιστότοπο του Δήμου Δάφνης -Υμηττού. Μέσω της δημοσιοποίησής αυτής, επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας, καθώς και η παροχή σε κάθε ενδιαφερόμενο της δυνατότητας να λάβει γνώση των κανόνων και του πλαισίου λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, αναφορικά με τον Εσωτερικό Έλεγχο.

Άρθρο 36:**Τροποποίηση / επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας**

Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Ο.Τ.Α. του Δήμου καταρτίστηκε από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου ώστε να αποδώσει το σκοπό, τις αρμοδιότητες την ευθύνη και τη θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του φορέα, λαμβανομένων υπόψη των Διεθνών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF, IIA) και του άρθρου 11 του Ν.4795/2021

Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας δύναται να αναθεωρείται μετά από πρόταση του Προϊσταμένου/-ης της Μονάδας και τίθεται σε ισχύ έπειτα από την έγκριση του Επικεφαλής του Φορέα.

Αριθμός Έκδοσης	Ημερομηνία Έκδοσης / Τροποποίησης	Περιγραφή	Σύνταξη
01	Οκτώβριος 2022	Αρχική Έκδοση	Υπεύθυνος Ομάδας Εσωτερικού Ελέγχου Δρ. Ροδάκος Ηρώδης - Ανδρέας Πιστοποιημένος Εσωτερικός Ελεγκτής
02	Φεβρουάριος 2024	Επικαιρόποίηση Έκδοσης με την Αρ. Απόφαση Δημάρχου 238/2024 ΑΔΑ ΨΔ02Ω9Φ-ΜΞΑ	Υπεύθυνος Ομάδας Εσωτερικού Ελέγχου Δρ. Ροδάκος Ηρώδης - Ανδρέας Πιστοποιημένος Εσωτερικός Ελεγκτής Επικεφαλής Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Άννα Πορή
03	Ιούλιος 2025	Επικαιρόποίηση Έκδοσης	Επικεφαλής Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Άννα Πορή

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

47049

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Αυγούστου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4634

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.64/1208/οικ.13890

Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις

α) Του άρθρου 12 και της παρ. 10 του άρθρου 79 του ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α' 62),

β) του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

γ) της παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131), όπως ισχύει,

δ) του ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις» (Α' 112) και τις όμοιες του Κεφαλαίου ΙΑ' του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διαφάνεια - Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (Α' 184),

ε) του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

στ) του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119),

ζ) του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123),

η) του π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91),

θ) του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130),

ι) του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

ια) του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139),

ιβ) του π.δ. 133/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης» (Α' 161), όπως ισχύει.

2. Την υπ' αρ. 947/19-6-2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Εσωτερικών, Παρασκευή Χαλαμπογιάννη» (Β' 3715).

3. Την υπ' αρ. οικ. 11699/19-05-2020 απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας «Οργανισμός της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)» (Β' 1991).

4. Την υπό στοιχεία Υ23/14.07.2021 διαπιστωτική πράξη του Πρωθυπουργού «Διορισμός του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας» (Υ.Ο.Δ.Δ. 549).

5. Την υπ' αρ. 20355/04.07.2022 απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας «Ανανέωση θητείας Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)».

6. Την υπό στοιχεία Υ12/15.07.2022 (Υ.Ο.Δ.Δ. 601) απόφαση του Πρωθυπουργού περί αποδοχής παραίτησης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

7. Την υπ' αρ. οικ. 22161/16.07.2022 απόφαση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας «Ανάληψη Καθηκόντων της Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας σε θέση Αναπληρωτή Διοικητή».

8. Το γεγονός ότι με την παρ. 14 του άρθρου 90 του ν. 4622/2019 (Α' 133) ορίζεται ότι «14. Σε περίπτωση καθυστέρησης επιλογής του Διοικητή μετά από τη λήξη της θητείας του ή σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας αυτού ή σε περίπτωση προσωρινής αδυναμίας

εκτέλεσης των καθηκόντων του, για το χρονικό διάστημα από τη λήξη της θητείας του μέχρι το διορισμό του διαδόχου του ή για όσο διάστημα ο Διοικητής τελεί σε προσωρινή αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του, αναπληρώνεται από τον Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής για όλες τις έννομες συνέπειες».

9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΓΔΟΥΔΥ 96/11-7-2024 εισήγηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εσωτερικών, αποφασίζουμε:

Τον καθορισμό προτύπου Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών, ο οποίος περιλαμβάνει τις θεμελιώδεις Αρχές και Αξίες, καθώς και τα Πρότυπα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς, τα οποία πρέπει να καθοδηγούν τους Εσωτερικούς Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 79 του ν. 4795/2021.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής

1. Σκοπός του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών είναι η δήλωση των Αρχών και των Αξιών που πρέπει να εφαρμόζουν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε να προάγονται οι επαγγελματικές και ηθικές αξίες και πρότυπα. Ο Κώδικας Δεοντολογίας καθοδηγεί και οριοθετεί τη συμπεριφορά των Εσωτερικών Ελεγκτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και αποτελεί βασικό στοιχείο για την εδραίωση της εμπιστοσύνης στο έργο και στη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου.

2. Ο παρών Κώδικας καταλαμβάνει το σύνολο των υπαλλήλων που ασκούν καθήκοντα Εσωτερικού Ελεγκτή στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4795/2021, ανεξαρτήτως της σχέσης εργασίας τους και ανεξαρτήτως της κατοχής θέσης ευθύνης. Επιπλέον, στον Κώδικα υπάγονται και τα φυσικά πρόσωπα, είτε ατομικά είτε ως μέλη ομάδας έργου σε νομικό πρόσωπο, στα οποία έχει ανατεθεί με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών η υποστήριξη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ή η άσκηση της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, στους ανωτέρω φορείς.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ, ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Άρθρο 2

Θεμελιώδεις Αρχές και Αξίες

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους να εφαρμόζουν και να υπερασπίζονται τις ακόλουθες Θεμελιώδεις Αρχές, οι οποίες αναλύονται σε επιμέρους αξίες, προκειμένου να προσδιοριστεί με σαφήνεια το περιεχόμενο αυτών.

1. Αρχή 1: Ανεξαρτησία, Αμεροληψία και Αντικειμενικότητα

Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου είναι ανεξάρτητη. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να είναι αντικειμενικοί κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους όπως αυτές απαριθμούνται στην παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4795/2021. Η αμεροληψία, η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων και η αποφυγή διακρίσεων απαρτίζουν το αξιακό πλαίσιο που διασφαλίζει την αντικειμενικότητα των Εσωτερικών Ελεγκτών.

α) Αμεροληψία - αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές λειτουργούν κατά τρόπο αμερόληπτο και απροκατάληπτο, αποφεύγοντας καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων καθώς και καταστάσεις ικανές να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι υπάρχει τέτοια σύγκρουση, ενώ συμπεριφέρονται με τρόπο που δεν υπαγορεύεται και δεν επηρεάζεται από προσωπικά, οικονομικά ή άλλα συμφέροντα κατά την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.

β) Αποφυγή διακρίσεων

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αναγνωρίζουν την αξία κάθε ανθρώπου ως άτομο και μέλος του κοινωνικού συνόλου, ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, καταγωγή, θρησκευτική ή άλλη πεποίθηση, αναπηρία ή χρόνια πάθηση, ηλικία, οικογενειακή ή κοινωνική κατάσταση, σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα ή χαρακτηριστικά φύλου.

γ) Αντικειμενικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές ασκούν τα καθήκοντά τους χωρίς εμπάθεια και προκατάληψη, διαφυλάσσοντας τον αντικειμενικό χαρακτήρα της επαγγελματικής τους κρίσης. Ταυτόχρονα, αποφεύγουν κάθε ευμενή ή δυσμενή διάκριση και χειρίζονται κάθε υπόθεση που τους ανατίθεται με ουδετερότητα και αντικειμενικότητα, δίχως να επηρεάζονται από πολιτικές αθέμιτης πίεσης ούτε από προσωπικά, οικονομικά ή άλλα συμφέροντα.

2. Αρχή 2: Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα αφορά στη συμμόρφωση των Εσωτερικών Ελεγκτών με κοινές ηθικές αξίες, αρχές και κανόνες για τη διαφύλαξη του δημοσίου συμφέροντος και στη συνεπή ευθυγράμμιση με τους σκοπούς του φορέα. Η τήρηση της νομοθεσίας, η διαφάνεια, ο επαγγελματισμός, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα είναι αξίες που συμβάλλουν στην προώθηση της ακεραιότητας των Εσωτερικών Ελεγκτών.

α) Τήρηση νομοθεσίας

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές εφαρμόζουν πιστά το Σύνταγμα και την διεθνή, ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ασκώντας τα καθήκοντά τους εντός του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου με σκοπό την προστασία των συμφερόντων του φορέα, όπου υπηρετούν.

β) Διαφάνεια

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές ασκούν τα καθήκοντά τους με διαφάνεια και ειλικρίνεια, χωρίς να προβαίνουν σε ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις και να αποκρύπτουν ευρήματα ή άλλες πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση τους κατά την άσκηση του έργου τους.

γ) Επαγγελματισμός

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές επιδεικνύουν τη δέουσα συμπεριφορά σε όλες τις εκφάνσεις του έργου τους και συμβάλλουν με το ήθος και τη συμπεριφορά που επιδεικνύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, στη διασφάλιση του κύρους του φορέα, όπου υπηρετούν.

δ) Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές εργάζονται για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων που έχουν εκ των προτέρων καθοριστεί από τον φορέα τους, καθώς και για την επίτευξη της βέλτιστης δυνατής σχέσης μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων.

3. Αρχή 3: Εμπιστευτικότητα

Η εμπιστευτικότητα αφορά στην τήρηση εξεμυστικής και στην προστασία των πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση των Εσωτερικών Ελεγκτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ο σεβασμός στην αξία και στην κυριότητα της πληροφόρησης που λαμβάνεται και η μη γνωστοποίηση σε τρίτους με οποιοδήποτε τρόπο των εμπιστευτικών υπηρεσιακών πληροφοριών, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και των εγγράφων που συλλέγονται σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή συνδέονται με την τήρηση της εν λόγω Αρχής.

4. Αρχή 4: Επαγγελματική Επάρκεια και Ικανότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές αναπτύσσουν την επαγγελματική τους επάρκεια ώστε να παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου στον φορέα τους. Ενεργούν υπεύθυνα, εφαρμόζοντας το οικείο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για τον Εσωτερικό Έλεγχο, επιδεικνύοντας τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια με σκοπό την εκπλήρωση της αποστολής του φορέα, στον οποίο υπηρετούν και την προστασία του κύρους του.

Άρθρο 3

Πρότυπα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

Τα Πρότυπα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς μετατρέπουν τις Αρχές σε ενέργειες που πρέπει να ακολουθούν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές καθημερινά, λειτουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο ως οδηγός για την αντιμετώπιση και επίλυση δεοντολογικών διλημάτων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και τη λήψη αποφάσεων.

Ειδικότερα, η δέουσα συμπεριφορά των Εσωτερικών Ελεγκτών αναλύεται στα ακόλουθα Πρότυπα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς που αντιστοιχούν στις θεμελιώδεις Αρχές και Αξίες του άρθρου 2:

1. Ανεξαρτησία, Αμερόληψια και Αντικειμενικότητα

Στο πλαίσιο της Αρχής της Ανεξαρτησίας, της Αμερόληψιας και της Αντικειμενικότητας, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

1.1. Λειτουργούν ανεξάρτητα, απαλλαγμένοι από παρεμβάσεις, στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και στην αποτύπωση των αποτελεσμάτων του έργου τους.

1.2. Δεν αναλαμβάνουν διαβεβαιωτικά/ελεγκτικά έργα επί διαδικασιών και λειτουργιών, οι οποίες περιλαμβάνονταν στις αρμοδιότητές τους ή τους είχαν ανατεθεί σε προγενέστερο χρόνο, έως ότου παρέλθει τουλάχιστον ένα (1) έτος από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές μπορούν να παρέχουν συμβουλευτικά έργα επί διαδικασιών και λειτουργιών, οι οποίες περιλαμβάνονταν στις αρμοδιότητές τους ή τους είχαν ανατεθεί κατά το παρελθόν, γνωστοποιώντας το γεγονός αυτό στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

1.3. Δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνουν παράλληλα καθήκοντα σε άλλη οργανική μονάδα του φορέα.

1.4. Δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα ή ρόλους που σχετίζονται με τη διοίκηση του φορέα.

1.5. Μετέχουν σε συλλογικά όργανα, επιτροπές ή ομάδες εργασίας μόνο με συμβουλευτικό ρόλο (συμβουλευτικές υπηρεσίες) και χωρίς δικαίωμα ψήφου.

1.6. Έχουν πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες του φορέα και συνεργάζονται με τους υπηρετούντες σε αυτόν, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου που έχουν αναλάβει, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4795/2021 και της περ. 3.6 της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

1.7. Αναφέρουν οποιαδήποτε μορφή παρεμπόδισης της ανεξαρτησίας ή της αντικειμενικότητάς τους, ανάλογα με τη φύση αυτής, στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Η παρεμπόδιση μπορεί να αφορά, μεταξύ άλλων, σε ατομική σύγκρουση συμφερόντων, περιορισμούς στο πλαίσιο λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, περιορισμούς πρόσβασης σε αρχεία, φυσικά περιουσιακά στοιχεία, πόρους κ.λπ. Ειδικότερα, αν ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αντιμετωπίζει οποιαδήποτε μορφή παρεμπόδισης, αναφέρει το γεγονός στον επικεφαλής του φορέα ή/και στην Επιτροπή Ελέγχου.

1.8. Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα και δεν συνάπτουν σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή να θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ή των σχέσεων εκείνων, οι οποίες μπορεί να συγκρούονται με τα συμφέροντα του φορέα.

1.9. Εκτελούν την εργασία τους με εντιμότητα, επιμέλεια, υπευθυνότητα και ειλικρίνεια και ενεργούν όπως αρμόζει, χωρίς να βλάπτεται η κρίση τους ακόμη και όταν δέχονται πίεση να πράξουν διαφορετικά.

1.10. Επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο αντικειμενικότητας κατά τη συγκέντρωση των πληροφοριών και στοιχείων για τη λειτουργία ή τη διαδικασία που εξετάζουν, αξιολογώντας τα με αμερόληπτο τρόπο, με στόχο τη διατύπωση τεκμηριωμένων κρίσεων, χωρίς να επηρεάζονται από προηγούμενες εμπειρίες τους.

1.11. Αποφεύγουν κάθε αδικαιολόγητη διάκριση, δυσμενή μεταχείριση ή διάδοση κακόβουλων σχολίων ή προσβολή κάποιου λόγω φυλής, χρώματος, καταγωγής, θρησκευτικής ή άλλης πεποίθησης, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

1.12. Δεν επηρεάζονται από ίδια συμφέροντα ή συμφέροντα τρίτων, περιλαμβανομένου του επικεφαλής του φορέα ή άλλων, προερχόμενων από οποιοδήποτε ιεραρ-

χικό επίπεδο διοίκησης ή από το κοινωνικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον.

1.13. Παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης και απροκατάληπτης στάσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Στο πλαίσιο αυτό, αιτούνται την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό υποθέσεων, από την έκβαση των οποίων επηρεάζεται η ικανοποίηση προσωπικού τους συμφέροντος ή συμφέροντος του/της συζύγου τους ή συγγενικού τους προσώπου εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτον βαθμό ή προσώπου με το οποίο διατηρούν ιδιαίτερη φιλική ή εχθρική σχέση. Συμμορφώνονται με αποφάσεις των προϊσταμένων τους σχετικά με την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό συγκεκριμένων υποθέσεων. Αναφέρουν στους άμεσα προϊσταμένους τους οποιοσδήποτε καταστάσεις, στις οποίες μπορεί εύλογα να συναχθεί πραγματικός ή δυνητικός περιορισμός της ανεξαρτησίας τους, ο οποίος δύναται να υπονομεύσει την αμεροληψία τους.

2. Ακεραιότητα

Στο πλαίσιο της Αρχής της Ακεραιότητας οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

2.1. Ασκοούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης της διεθνούς, ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, εφαρμόζοντας σχετικούς κανόνες και διαδικασίες καθώς και τυχόν ειδικά πρότυπα, πρωτόκολλα, πολιτικές, κώδικες ή εσωτερικούς κανονισμούς του φορέα, όπου υπηρετούν.

2.2. Προβαίνουν στις κοινοποιήσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία και τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του φορέα, όπου υπηρετούν.

2.3. Δεν λαμβάνουν μέρος σε οποιαδήποτε παράνομη δραστηριότητα και δεν εμπλέκονται σε πράξεις, οι οποίες απαξιώνουν το έργο τους και θίγουν το κύρος του φορέα, όπου υπηρετούν.

2.4. Δεν αναζητούν και δεν αποδέχονται, ούτε για τον εαυτό τους ούτε για λογαριασμό τρίτων, οποιασδήποτε μορφής όφελος (οικονομική διευκόλυνση, εξυπηρέτηση, δώρο κ.λπ.) σε αντάλλαγμα επηρεασμού της κρίσης τους και του ελεγκτικού τους έργου.

2.5. Βοηθούν τον φορέα τους να προλαμβάνει τις περιπτώσεις απάτης τόσο με την αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου που έχουν τεθεί και λειτουργούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα, όσο και με την αναφορά τυχόν ενδείξεων απάτης που εντοπίζονται στο πλαίσιο διαβεβαιωτικού ή συμβουλευτικού έργου που τους έχει ανατεθεί. Στην τελευταία περίπτωση, θέτουν υπόψη του επικεφαλής του φορέα, μέσω του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, τα στοιχεία περί απάτης καθώς και τυχόν αποδεικτικά στοιχεία, προκειμένου να αναληφθούν οι απαιτούμενες ενέργειες από τα αρμόδια όργανα. Επίσης, ενημερώνουν αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα για κάθε αξιόποινη πράξη που περιήλθε εις γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.6. Συνεργάζονται με πνεύμα ειλικρίνειας, σεβόμενοι την επαγγελματική και ατομική τους αξιοπρέπεια, τόσο με τους υπαλλήλους των λοιπών υπηρεσιών του φορέα όσο και με τους εξωτερικούς ελεγκτές αυτού.

2.7. Σέβονται και συνεισφέρουν, μέσω του έργου τους, στην επίτευξη της αποστολής του φορέα τους, καθώς και των στρατηγικών και επιχειρησιακών του στόχων.

3. Εμπιστευτικότητα

Στο πλαίσιο της Αρχής της Εμπιστευτικότητας οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

3.1. Οφείλουν να γνωρίζουν και να κατανοούν τους νόμους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που σχετίζονται με την εμπιστευτικότητα και την ασφάλεια των πληροφοριών που αφορούν στον φορέα τους, καθώς και τη δραστηριότητα του Εσωτερικού Ελέγχου.

3.2. Έχουν καθήκον εχεμύθειας και ευθύνη απόλυτης διαφύλαξης του απορρήτου των στοιχείων που περιέχονται στη γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

3.3. Χρησιμοποιούν με σύνεση και λαμβάνουν μέτρα για την προστασία της ακεραιότητας, εμπιστευτικότητας και διαθεσιμότητας των πληροφοριών και αρχείων που διαχειρίζονται και επεξεργάζονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τόσο σε φυσική όσο και σε ηλεκτρονική μορφή. Η διατήρηση της εμπιστευτικότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συνεχίζεται και μετά τη λήξη της απασχόλησής τους ή την αλλαγή αρμοδιοτήτων εντός του φορέα και για χρονικό διάστημα επτά (7) ετών από την αποχώρησή με οποιονδήποτε τρόπο από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

3.4. Δεν χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που λαμβάνουν για οποιοδήποτε προσωπικό όφελος ή με τρόπο που είναι αντίθετος με το νόμο ή επιζήμιος για τον φορέα.

3.5. Δεν κοινοποιούν προφορικά ή γραπτά σε τρίτους πληροφορίες που αποκτούν στο πλαίσιο του έργου τους προς όφελος των ιδίων ή άλλων προσώπων, παρά μόνο όπου υπάρχει σχετική προς τούτο υποχρέωση που απορρέει από υπηρεσιακό καθήκον ή το νόμο.

3.6. Τηρούν απαρέγκλιτα τις διατάξεις που διασφαλίζουν το επαγγελματικό απόρρητο και επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους που τίθενται με το άρθρο 18 του ν. 4795/2021, τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019.

4. Επαγγελματική Επάρκεια και Ικανότητα

Στο πλαίσιο της Αρχής της Επαγγελματικής Επάρκειας και Ικανότητας οι Εσωτερικοί Ελεγκτές:

4.1. Εφαρμόζουν το οικείο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για τον Εσωτερικό Έλεγχο, λαμβάνοντας υπόψη τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O. και τις βέλτιστες πρακτικές που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O. και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (I.I.A.), συμπληρωματικά, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τα ανωτέρω, προσαρμοσμένα στη νομοθεσία που διέπει τους φορείς του δημόσιου τομέα. Επίσης, εφαρμόζουν μεθοδολογίες και πρότυπα που εκάστοτε εκδίδει η Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

4.2. Μεριμνούν για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες υψηλών προδιαγραφών που θα προσδώσουν αξία στο φορέα τους.

4.3. Επιδεικνύουν κατά το ελεγκτικό τους έργο τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια κατά την αξιολόγηση της αξιοπιστίας, επάρκειας και καταλληλότητας των πληροφοριών και των τεκμηρίων που συνελέγησαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου καθώς και δεκτική διάθεση σε όλες τις απόψεις και επιχειρήματα.

4.4. Κατά την αποχώρησή τους, για οποιοδήποτε λόγο, από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, παραδίδουν με απόδειξη το τηρούμενο από αυτούς φυσικό και ψηφιακό αρχείο στον προϊστάμενό τους.

4.5. Συμπεριφέρονται έναντι των συναδέλφων, των προϊσταμένων και των ελεγχόμενων με ευγένεια και δικαιοσύνη, επιδεικνύοντας διάθεση κατανόησης και σεβασμού.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Άρθρο 4
Εποπτεία και Μηχανισμός Παρακολούθησης

1. Το παρόν πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών εφαρμόζεται συμπληρωματικά και επικουρικά προς το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Επίσης, ισχύει συμπληρωματικά με τον Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143), τον Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (2012, Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης) και τον Κώδικα Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα (2022, Υπουργείο Εσωτερικών και Εθνική Αρχή Διαφάνειας). Ειδικότεροι Κώδικες Ηθικής, Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς που αφορούν συγκεκριμένους φορείς και κατηγορίες υπαλλήλων/επαγγελματιών εξακολουθούν να ισχύουν συμπληρωματικά με τον παρόντα Κώδικα.

2. Για φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία, είτε μεμονωμένα είτε ως μέλη ομάδας έργου, έχει ανατεθεί, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, η υποστήριξη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ή η άσκηση της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, η παραβίαση των υποχρεώσεων και των Προτύπων Επαγγελματικής Συμπεριφοράς του παρόντος προτύπου Κώδικα συνιστά λόγο έκπτωσης εκ της συμβάσεως, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Ο επικεφαλής του φορέα και ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ασκούν εποπτεία για την ορθή εφαρμογή του παρόντος Κώδικα. Ειδικότερα ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου έχει την ευθύνη για την κατανόηση του Κώδικα από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές. Μέσω του ετήσιου Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αποτιμάται ο βαθμός τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών.

Άρθρο 5
Δημοσίευση και Εφαρμογή του Προτύπου

1. Το παρόν πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών αναρτάται στους ιστότοπους του Υπουργείου Εσωτερικών, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και των φορέων της παρ. 2 του άρθρου 1 της παρούσας.

2. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, ως αρμόδιος φορέας σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν. 4622/2019 και το άρθρο 22 του ν. 4795/2021, εκδίδει Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών, βάσει του παρόντος προτύπου, ο οποίος αναρτάται επίσης στους ιστότοπους των φορέων κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1.

3. Κάθε φορέας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 του ν. 4795/2021 μπορεί να προσαρμόσει το παρόν πρότυπο, συμπληρώνοντάς το μόνο όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο βάσει του θεσμικού πλαισίου και των οργανικών του διατάξεων, λαμβάνοντας υπόψη τον Κώδικα Δεοντολογίας της παρ. 2. Στην περίπτωση αυτή, το σχέδιο του Κώδικα θα πρέπει να αποστέλλεται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας για σύμφωνη γνώμη.

Άρθρο 6
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2024

Η Υφυπουργός Εσωτερικών

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Η Αναπληρώτρια Διοικητή
της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΡΟΓΚΑΚΟΥ

ΠΗΓΕΣ

- ☐ Ν.4795/2021 (Α' 62) «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση».
- ☐ Ν.4940/2022 (Α' 112) «Σύστημα στοχοθεσίας, αξιολόγησης και ανταμοιβής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, ρυθμίσεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα και άλλες διατάξεις».
- ☐ Ν.5013/2023 (Α' 12) «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις».
- ☐ Ν.4820/2021 (Α' 130) «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις».
- ☐ Υπ' αριθμ. ΦΓ8/55081/09.11.2020 (Β' 4938) Απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου «Διαδικασία Ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο της ύπαρξης, της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στους φορείς που υπάγονται στην ελεγκτική του δικαιοδοσία» & κείμενη νομοθεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου αναφορικά με το θέμα.
- ☐ Υπ' αριθμ. 86218/2022 (Β' 6506) Υ.Α. «Εξειδίκευση των κριτηρίων σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού και στα εποπτευόμενα αυτών νομικά πρόσωπα».
- ☐ Υπ' αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 358/9388/2022 (Β' 3093) Κ.Υ.Α. «Πρόσθετες προϋποθέσεις, υποχρεώσεις και κωλύματα για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την υποστήριξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) ή την άσκηση της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, όταν δεν υφίσταται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 9 του ν.4795/2021».
- ☐ Υπ' αριθμ. ΓΓΑΔΔΤ 320/6648/2023 (Β' 2544) Κ.Υ.Α. «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν.4795/2021 σχετικά με τον ορισμό εμπειρογνομώνων».
- Ιστότοπος Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδας (Ι.Ε.Ε.Ε.) <https://www.theiia.org>
- ☐ Ιστότοπος Εθνικής Αρχής Διαφάνειας <https://aead.gr>
- ☐ Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου (International Professional Practices Framework - IPPF) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών ΕΚΔΟΣΗ 9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024
- ☐ Πρότυπο Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Φορέων Κεντρικής Κυβέρνησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.
- ☐ Υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου (Model Internal Audit Activity Charter) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.

- ☐ Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας
<https://aead.gr/publications/manuals/εγχειρίδιο-εσωτερικού-ελέγχου-για-τους-οργανισμούς-τοπικής-αυτοδιοίκησης-στην-ελλάδα>
- ☐ Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Β' 4634/08.08.2024)
- ☐ Εκπαιδευτικό υλικό του επιμορφωτικού προγράμματος «Πιστοποίηση Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημόσιου Τομέα» που υλοποιεί το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης.